

V2025 පොහොසත්
රටක්

ලාක්ෂ

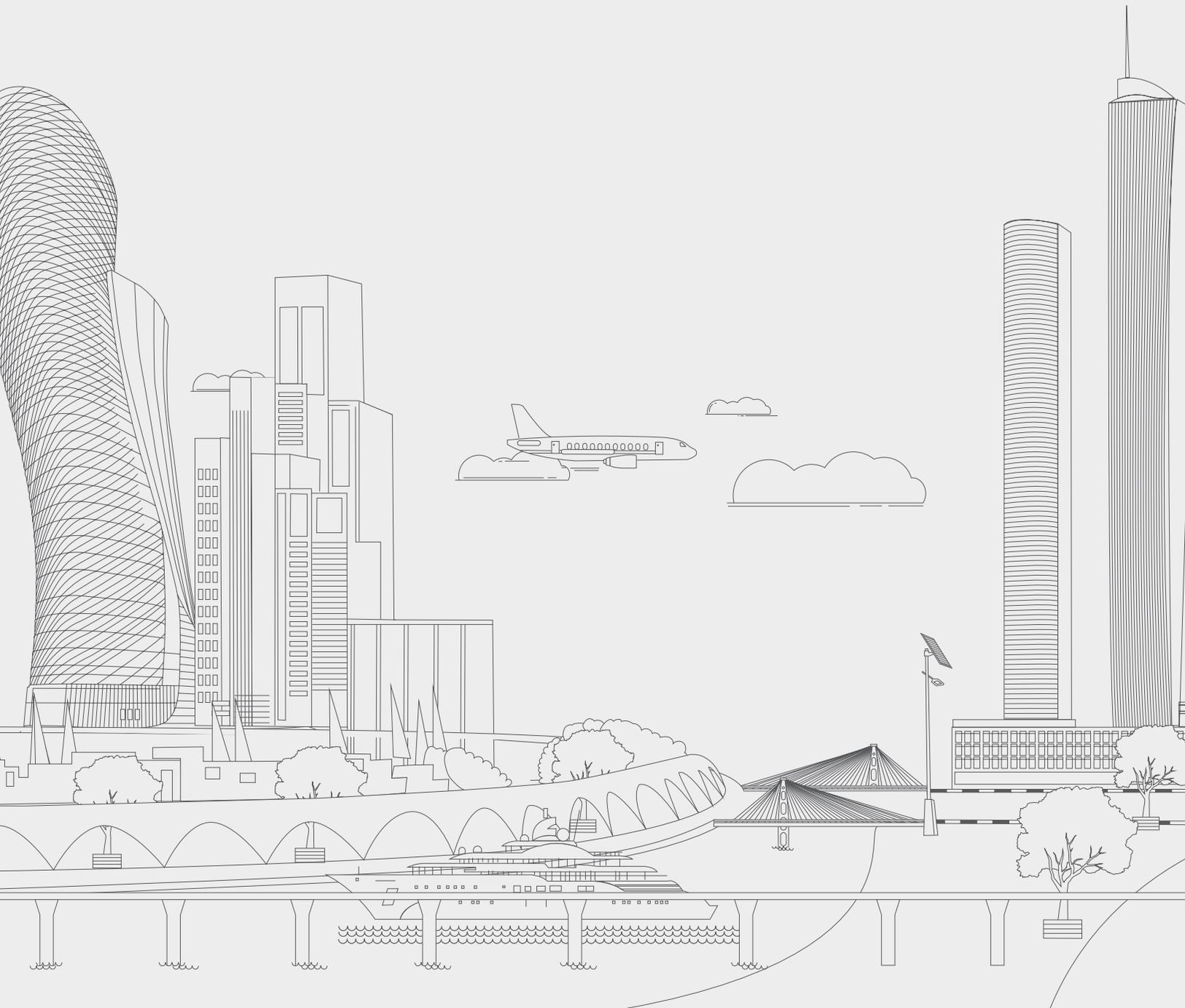
2025

V/2025 පොහොසත්
රටක්

ଅଧିକ ଖାର୍ଚ୍ଚିକାୟକ

ଘେନିବ

ଉତ୍ପାଦନ

2015 වර්ෂයේ ජනවාරි සහ අගෝස්තු යන මාසවලදී ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව සිය ජන්ද අයිතිය දෙවතාවක්ම තීරණාත්මක ලෙස භාවිතා කරනු ලැබුවේ අප ජාතියේ ඉදිරි ගමන පිළිබඳව ඉතිහාසගත සන්ධිස්ථානයන් සනිටුහන් කරමිනි. ජාතීන් හා ආගම් අතර බෙදීමේ ඇති කරවන දේශපාලනයට හා සෑම පාර්ශ්වයකම අන්තවාදයට එරෙහිව ශක්තිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයකට, නීතියේ ආධිපත්‍යයට, යහපාලනයට, සංහිඳියාවකට සහ නිරසාර සාමයකට, සමානාත්මතාවට සියලු දෙනාගේම මානව අයිතිවාසිකම් හා අප සමාජයේ බහුලාධික ස්වභාවය පිළිගැනීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා හා සියලු ජනතාවට ප්‍රතිලාභ අත්වන සහ සමානාත්මතාව පදනම් වූ සංවර්ධනයක් සඳහා ශ්‍රී ලාංකික දේශපාලන සංස්කෘතියේ නව වෙනසක් උදෙසා උතුරු, දකුණු, නැගෙනහිර, බස්නාහිර හා මධ්‍ය පළාත්වල ජනතාව ජන්දය භාවිතා කළහ. මේවා ශක්තිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආයතන, සංහිඳියාව, නිරසාර සාමය හා සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිඥා දුන් මහජන නියෝජිතයන් පත් කිරීමට ජන්දය භාවිතා කළ ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ අභිලාෂයන් වන අතර ඒවා ඔවුන් විසින් ඉටු කළ යුතු වන්නේය.

අපි සමහර පොරොන්දු දැනටමත් ඉටුකර ඇත්තෙමු. අන්තර්ජාතික වේදිකාව තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිරූපය යළි ස්ථාපනය කිරීම, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට කරන ලද 19 වන සංශෝධනය, ස්වාධීන කොමිෂන් සභා ස්ථාපනය කිරීම, තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත, අදහස් ප්‍රකාශනයේ නිදහස යළි ස්ථාපනය කිරීම, යෝජිත සංහිඳියා යාන්ත්‍රණයට මහජන අදහස් ලබා ගැනීම, ව්‍යවස්ථාදායක සභාවක් ඇති කිරීම, අපගේ ජාතිය දූෂණයෙන් නිදහස් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම සහ යහපාලන සංස්කෘතිය මත පදනම්වූ ප්‍රවේශයක් තුළින් ඉදිරියට ගමන් කිරීම ප්‍රධානවේ. ජනතාවගේ ණය බර අඩු කිරීම තුළින් ජීවන බර හැරුණු කිරීම සඳහා ඔවුන් ආර්ථික වශයෙන් නගා සිටුවීම සඳහා වැදගත් පියවර ගන්නාවක් අප විසින් ගත්තෙමු. ඉතිහාසයේ කවරදාවන් නොසිදුවුණු අයුරින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයින්ට වැටුප් සහ සමෘද්ධි ගෙවීම් වැඩි කිරීම, විශ්‍රාම වැටුප් වැඩි කිරීම, ඉන්ධන, ගෑස් ඇතුළු අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධවල මිල අඩු කිරීම. ඉහත අරමුණු සපුරා ගැනීම සඳහා සැලසුම් කර ඇති පියවරවලින් කිහිපයක් පමණි. ඒ අනුව රැකියා දසලක්ෂයක් ඇති කිරීමේ ව්‍යයමේදී මේ වන විට රැකියා අවස්ථා 430,000 කට අධික ප්‍රමාණයක් බිහිකිරීමට හැකිව තිබේ.

අනෙකුත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිලාභ අත්කරගෙන නොමැති වුවද එම කාර්යයන් උදෙසාගයෙන් හා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යමු. අනෙකුත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යවල මෙන්ම මෙම කරුණු සම්බන්ධව ප්‍රගතියක් අත්කරගැනීම සෘජු සහ සරල ක්‍රියාවලියක් නොවන්නේ ශ්‍රී ලංකාවද ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල් මෙන්ම ගෝලීය ප්‍රවණතාවයන්, ස්වභාවික උවදුරු ආශ්‍රිත අභියෝගවලට ලක්වන නිසා වන අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදුවන පසුබෑම්වලටද ලක්වන හෙයිනි. නූතන තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් දියුණු ආරක්ෂක උපක්‍රම සහිත නවීන ආරක්ෂක සැලසුම් හරහා ශ්‍රී ලංකාව ශක්තිමත් රටක් හැටියට ගොඩනැගීමට වගබලා ගන්නෙමු.

කෙසේ වුවද, අප ජාතියේ හැත්තෑවෙනි නිදහස් සංවත්සරයේ අභිමුඛයට ලඟාවී සිටින මොහොතේ අපගෙන් වසර ගණනාවක් ගිලිහී ගිය සිහනයන් වන ස්ථාවර, සාමකාමී, සංහිඳිත හා සමෘද්ධිමත් ශ්‍රී ලංකාවක් සමස්ත ජනතාව උදෙසා බිහිකිරීම සඳහා වන අප අභිලාෂය සැබෑවක් කරගැනීම සඳහා අප නිරන්තර සහ නොසැලෙන අධීක්ෂණයෙන් කටයුතු කරන්නෙමු.

පටුන

01

පිටුව 11

රජයේ ආර්ථික දැක්ම

02

පිටුව 12

වර්ධනය සඳහා
පවතින සීමා

03

පිටුව 13

තුන් අවුරුදු
ආර්ථික වැඩසටහන

04

පිටුව 16

වර්ධනයේ
නව ප්‍රවේශය

05

පිටුව 17

සාර්ව ආර්ථික රාමුව
ශක්තිමත් කිරීම

09

පිටුව 36

තාක්ෂණය සහ ඩිජිටල්කරණය
(TECHNOLOGY AND
DIGITALISATION)

10

පිටුව 39

සමාජ
ආරක්ෂණ වැඩසටහන

11

පිටුව 41

කෘෂිකර්ම සහ
තිරසාර සංවර්ධනය

06

පිටුව 20

වර්ධන රාමුව
ශක්තිමත් කිරීම

07

පිටුව 25

ඉඩම්, ශ්‍රම හා
ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ
ප්‍රතිසංස්කරණ

08

පිටුව 29

ආර්ථික
හා සමාජීය
යටිතල පහසුකම්

12

පිටුව 48

පාලනය
සහ වගකීමට
බැඳී සිටීම

13

පිටුව 50

සම්බන්ධීකරණය
ශක්තිමත් කිරීම හා
ක්‍රියාත්මක කිරීම
අධීක්ෂණය කිරීම

14

පිටුව 51

සමාජික සටහන

01. රජයේ ආර්ථික දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව 2025 වසර වනවිට පොහොසත් රටක් බවට පත් කිරීම අපගේ දැක්මවේ. ඒ සඳහා අවශ්‍ය දැනුම පදනම් කරගත් සමාජ වෙළඳපොළ ආර්ථික කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට අපි ශ්‍රී ලංකාව පරිවර්තනය කරන්නෙමු. තවද, අප දේශයේ සියලු පුරවැසියන්ට ඉහළ ආදායමක් සහ වඩා හොඳ ජීවන තත්ත්වයක් ළඟා කර ගැනීමට හැකි පරිසරයක් අපි නිර්මාණය කරන්නෙමු. මෙම දැක්ම ළඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම් දැනටමත් සිදු කරමින් පවතී. සියලු පුරවැසියන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීම, රැකියා සුරක්ෂිතභාවය හා සැමට නිවාස සහ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම ප්‍රමුඛතා ලෙස හඳුනා ගැනීම හරහා මෙම වෙනස්කම් සඳහා බලගතු ශ්‍රී ලංකාවක් තුළින් පදනම සකස් කර ඇත.

අපි ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරය මධ්‍යයේ පිහිටි අපනයනානිමුඛ ආර්ථික කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කරන්නෙමු. මිලියන 20 ක් පමණක් වන පාරිභෝගිකයන්ගෙන් සමන්විත දේශීය වෙළඳපොළක් ශ්‍රී ලංකාව සතුව ඇති අතර, තිරසාර, ඉහළ සහ දිගුකාලීන වර්ධනයක් සඳහා විදේශීය අංශයේ ඉල්ලුම මත රඳාපැවතීමට සිදුවන බව මූලික යථාර්ථයක් ලෙස අපි හඳුනා ගෙන ඇත්තෙමු. ගෝලීය නිෂ්පාදන ජාල තුළ දේශීය ව්‍යාපාර සඳහා අවස්ථා සුරක්ෂිත කිරීම උදෙසා අපි ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට උපායමාර්ගිකව පත් කරන්නෙමු. මෙම පුළුල් දැක්මක් සහිත ප්‍රවේශය දේශීය ආර්ථිකයේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නංවනු ලබන අතර, සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට සුභසෙත සලසනු ඇත.

අපි තරඟකාරීත්වය දිරිගැන්වීම
සහ විනිවිදභාවය ඇති කිරීම තුළින්
දූෂණය නැති කිරීමට අපේක්ෂා කරමු.
ඒ හරහා සමෘද්ධිමත් ආර්ථිකයක් තුළ
සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට සමාන අවස්ථා
ලබා දීමට හැකිවනු ඇත.

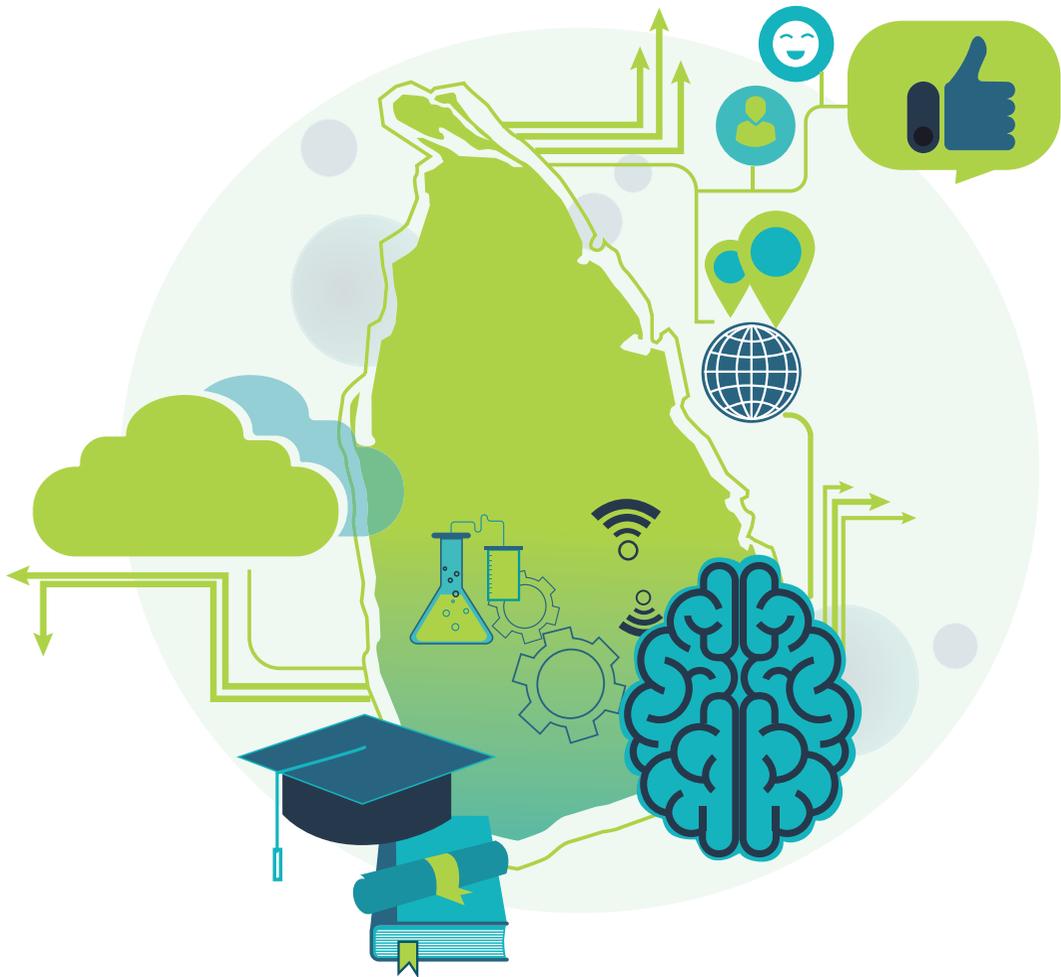
02. වර්ධනය සඳහා පවතින සීමා

අපගේ ආර්ථිකයේ වලදායීතාව, කාර්යක්ෂමතාව සහ ගෝලීය තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ අවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය, නිෂ්පාදන හා වෙළඳපොළ විවිධාංගීකරණය නොමැති වීම ආදී සාධක වෙළඳපොළ සංරෝධක, දුර්වල දේපළ අයිතිය, ප්‍රමාණවත් නොවන යටිතල පහසුකම්, මූල්‍ය පහසුකම්වලට ප්‍රවේශවීමේ අසමානතා වැනි ව්‍යුහාත්මක කරුණු මෙන්ම ආයතනික දුර්වලතා සහ මිල ගණන්වල විෂමතාවන් පැවතීම වැනි සාර්ව ආර්ථික ගැටලුවලට අපි මුහුණ දී සිටින්නෙමු.

- **ආර්ථික වර්ධනය මඟින් සැලකිය යුතු ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතා පෙන්නුම් කර ඇත.**
 අපගේ වර්ධනය, මූලික වශයෙන් විශාල වාණිජ්‍ය ණය ගැනීම් මත පදනම් වූ රජය විසින් සිදු කරනු ලබන යටිතල පහසුකම් සඳහා වන වෙළඳ නොවන කටයුතු මඟින් සිදු වී ඇත. අඛණ්ඩව පවතින රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟය සහ විදේශීය වර්තන ගිණුමේ හිඟය, ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසය හීන කිරීමට සහ සෘජු විදේශ ආයෝජන හා පෞද්ගලික දේශීය ආයෝජන අඩු මට්ටමක පැවතීමට හේතු වී ඇත. දේශීය හා විදේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන බොහෝමයක් දේපළ වෙළඳාම හා ඒ සම්බන්ධ අංශ මෙන්ම තරඟකාරීත්වයෙන් තොර ආනයන ආදේශක සඳහා යොදා ගෙන ඇත.
- **අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය අඩු වී තිබේ.** නිරතුරුව පවතින තරඟකාරී නොවන විනිමය අනුපාතික සහ ඉහළ සඵල ආරක්ෂක අනුපාතිකවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආර්ථිකය තුළ අපනයන දුර්වලවීමේ හැඹුරුවක් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ව්‍යුහය තවමත් අපනයන නිෂ්පාදිත කිහිපයක් මත රඳා පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශය බොහෝ සෙයින් රඳා පවතිනුයේ වාණිජමය ණය ගැනීම්, දේපළ වෙළඳාම් සංවර්ධනයට සම්බන්ධ විදේශීය සෘජු ආයෝජන ගලාවීම් සහ නුපුහුණු විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රේෂණ මඟිනි. දැනුම පදනම් කරගත් ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීමට පවතින ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති අසමත් වී ඇත.
- **රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයේ දුර්වලතා වර්ධනය සඳහා බාධාවක් වී ඇත.** ප්‍රධාන වශයෙන්ම ඉහළ පිරිවැයක් සහ ඉහළ අවදානමක් සහිත සහනදායී නොවන විදේශීය ණය ගැනීම් හේතුවෙන් දිගින් දිගටම රාජ්‍ය ණය ඉහළ යෑමත්, රාජ්‍ය ආදායම පහළ යෑමත් එකවිට සිදු වී ඇත. රාජ්‍ය ණය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම තුළින් අවිනිශ්චිතතාවය ඉහළ යෑම, සීමාව ඉක්මවා බදු පැනවීම, සෘජු බදු වලට වඩා වකු බදු අධිකවීම, සමාජ හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට යොදාගත යුතු සම්පත් වෙනත් අංශ වෙත යෙදවීම, රාජ්‍ය ණයගැනීම් අධිකවීම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ලබාදීමේ හැකියාව අඩුවීමෙන් ආයෝජන අඩුවීම සහ කම්පන සඳහා ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව දුර්වලවීම හරහා වර්ධනයට බාධා මතුවී තිබේ. දුර්වල මූල්‍ය තත්ත්වය සහ රජය සතු ව්‍යවසායයන් මඟින් සපයනු ලබන සේවාවන් ගුණාත්මකභාවයෙන් අඩුවීමද වලදායීතාව සහ වර්ධනය සඳහා පවතින අමතර බාධාවන් වේ.
- **නියාමන බාධක මඟින් වර්ධනය අඩාල වී ඇත.** මෙම බාධාවන් මඟින් විදේශීය සහ දේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන සීමාකර ඇත. ඉතා උග්‍ර බාධාවන්වී ඇත්තේ වාණිජ සහ වෙනත් වලදායී ක්‍රියාවලි සඳහා පවතින ඉඩම් හිඟය; ගෝලීය වශයෙන් ඒකාබද්ධ වූ ආර්ථිකයක අවශ්‍යතා සපුරාලිය හැකි පුහුණුවක් සහිත ශ්‍රමබලකායක් නොසිටීම; යල්පැනගිය කම්කරු හිනි සහ ශ්‍රම වෙළඳපොළ තුළ ඇති අකාර්යක්ෂමතාව හේතුවෙන් ශ්‍රමබලකාය සඳහා කාන්තා සහභාගීත්වය අඩුවීම; විදේශ වෙළඳාමට සහාය දීම වළක්වන දැඩි බදු හිනි; බලශක්තිය, ප්‍රවාහන සහ විදුලි සංදේශ වැනි යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ප්‍රවේශය, ගුණාත්මක බව හා මිල නියම කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවීම සහ විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් සඳහා මූල්‍ය සම්පත් හිඟවීම වඩාත් උග්‍ර වූ බාධාවන්ගෙන් සමහරක් වේ.

03. තුන් අවුරුදු ආර්ථික වැඩසටහන

2025 දැක්ම තුළ, මිළඟ තෙවසර තුළ සංවර්ධනය සඳහා ඇති ගැටලු විසඳීමට පුළුල් ආර්ථික ක්‍රමෝපායක් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. ඒක පුද්ගල ආදායම වසරකට ව. ජ. ඩොලර් 5,000 ක මට්ටමක් තෙක් ඉහළ නැංවීම, රැකියා දස ලක්ෂයක් උත්පාදනය, වසරකට විදේශීය සෘජු ආයෝජන ව. ජ. ඩොලර් බිලියන 5 ක් දක්වා ඉහළ නැංවීම සහ වසරකට අපනයන ආදායම ව. ජ. ඩොලර් බිලියන 20 ක් දක්වා දෙගුණ කිරීම අප ඉලක්ක කර ඇත. මෙම අතරමැදි ඉලක්ක මඟින් ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ මැදි ආදායම් ලබන රටක් බවට පත් කිරීමේ අපගේ 2025 දැක්මට අවශ්‍ය පදනම සකස් කරයි.

දැනුම පදනම් කරගත්
ඉහළ තරඟකාරී
සමාජ වෙළඳාම
ආර්ථිකයක් තුළින්
ශ්‍රී ලංකාව

ඉන්දියන් සාගරයේ
කේන්ද්‍රස්ථානය
වනු ඇත.

04. වර්ධනයේ නව ප්‍රවේශය

වර්ධනය සඳහා අපගේ නව ප්‍රවේශය, දැනුම පදනම් කරගත්, ඉහළ තරඟකාරීත්වයක් සහිත, සමාජීය වෙළඳපොළ ආර්ථික ආකෘතියක් මත සකස් වනු ඇත. දැනුම පදනම් කරගත් ආර්ථිකයක් තුළින් බුද්ධිමය හැකියාවන්ගෙන් සන්නද්ධවීමට ඉඩ ලබා දෙයි. නූතන ඒකාබද්ධ වූ ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ සාර්ථකත්වයට පත්වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන ඉහළ තරඟකාරීත්වයකින් යුතු පරිසරයක් සැකසීමට වමඟින් හැකි වනු ඇත.

සමාජීය වෙළඳපොළ ආර්ථික මූලධර්මයන්, සාර්ථක ආයතන හා ප්‍රතිපත්තින් සහ ශක්තිමත් වෙළඳපොළ ව්‍යුහයන් වඩා සාධාරණ සමාජයක් උදෙසා දායකවනු ඇත. ඉහළ ඵලදායීතාවකින් කටයුතු කිරීම, නවෝත්පාදන ඇති කිරීම, ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම මෙන්ම ආයෝජනය කිරීම සහ නව රැකියා අවස්ථා බිහි කිරීම යන අංශයන් ඔස්සේ පෞද්ගලික අංශය ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඉටු කරයි. ගෝලීය පරිසරය තුළ අපගේ ආර්ථිකයෙහි තරඟකාරීත්වය සහ සාර්ථකත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා අප පෞද්ගලික අංශය සමඟ එක්ව කටයුතු කරනු ඇත. වෙළඳපොළ මූලධර්ම, ආර්ථික තරඟකාරීත්වය සහ සමාජීය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව සිහියෙහි තබාගනිමින් අප විසින්, වත්මන් සහ අනාගත පරම්පරාවන්හි ප්‍රතිලාභ උදෙසා සමෘද්ධිමත්භාවය තහවුරු කිරීමට යෝග්‍ය ආර්ථික සහ සමාජීය ප්‍රතිපත්තින් ක්‍රියාවට නංවනු ඇත. විවිධත්වයකින් සහ ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් වෙළඳ අංශයේ වර්ධන ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන සමඟ තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ දැනුම සහිත නිවැරදි ආකාරයේ විදේශීය සෘජු ආයෝජන ආකර්ෂණය කරගත යුතුවේ.

රජය විසින් ආර්ථික වර්ධනය මෙහෙයවනු ලබන සාධක ශක්තිමත් කරනු ඇති අතර, වඩාත් සාර්ව සහභාගීත්වයක් සහිත ආර්ථික වර්ධනයක් ගොඩනගනු ඇත. ආර්ථිකයේ ඵලදායීතාව සහ තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය වන සාර්ව ආර්ථික, සාධක වෙළඳපොළ, ආයතනික හා නියාමන ප්‍රතිසංස්කරණ රජය විසින් ඉටු කරනු ලබයි. මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ මඟින් භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන වර්ධනය කිරීම උදෙසා විශේෂයෙන්ම දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සහ තාක්ෂණය පදනම් කරගත් විදේශීය සෘජු ආයෝජන ලෙස වන පෞද්ගලික ආයෝජන ඉහළ නැංවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

සාර්ව සහභාගීත්ව සමාජයක් උදෙසා ශක්තිමත් සහ බලවත් මධ්‍යම පන්තියක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා රජය විසින් විශාල පරිශ්‍රමයක් ගනු ඇත. සමාජ ආර්ථික හිණිපෙත්ත කරා ගමන් කිරීම තුළින් ජනතාවට ඉහළ ආදායම් සහ ජීවන තත්ත්වයක් ළඟාකර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. සියලුම ජනතාවට වඩා සාධාරණ ලෙස පොදු සේවාවන්, රැකියා අවස්ථාවන් සහ ජීවන තත්ත්වයන් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව සහතික කරන්නෙමු.

වඩාත් හිතකර නීති ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දෙන්නෙමු. විශේෂයෙන්ම නව දේශීය ආදායම් පනත, විදේශ විනිමය පනත, ස්වේච්ඡාවෙන් ආදායම හෙළිදරව් කිරීමේ පනත, රාජ්‍ය ඉඩම් බැංකු පනත, ප්‍රජාතන්‍ය වැළැක්වීමේ පනත, රාජ්‍ය වාණිජ ව්‍යවසාය පනත, වරාය හා ගුවන් තොටුපොළ පනත, රුහුණු ආර්ථික සංවර්ධන සංස්ථා පනත, ඉඩම් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත, තිරසාර සංවර්ධන පනත, වගකීම් කළමනාකරණ පනත සහ ජාතික ණය කාර්යාල පනත මඟින් ව්‍යාපාර සඳහා වන හිතකර පරිසරය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු කරනු ඇත.

05. සාර්ව ආර්ථික රාමුව ශක්තිමත් කිරීම

ජාතික සාර්ව ආර්ථික රාමුව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ රජයේ උපායමාර්ගය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව, මිල ස්ථායීතාව තහවුරු කිරීම හා වෙළඳපොළ පදනම් වූ තරඟකාරී විනිමය අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීම යන ප්‍රධාන අංග තුන ඇතුළත් වේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම් විරහිතභාවය, අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය වර්ධනය කෙරෙහි බාධාකාරී වේ. අනෙකුත් මැදි ආදායම් කාණ්ඩයේ රටවල් හා සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ බදු ආදායම 2015 වනතෙක් අඩුණ්ඩුව පහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය. අයවැය හිඟය මූල්‍යනිය කිරීම සඳහා රජය ණය මත පදනම්වීමත් සමඟ ශ්‍රේණිගත කිරීම්වලදී සලකා බැලෙන සෙසු සමාන රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාව වෙනස්ම රටක් බවට පත් කරමින් රාජ්‍ය ණය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 79.3 ක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. පාඩු ලබන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් මහා භාණ්ඩාගාරයට විශාල බරක් බවට පත්ව ඇති අතර, එය සමස්ත ආර්ථිකය පුරා මිල ගණන් විකෘති කිරීමකටද හේතු වේ. 2018 වසරේ සිට විදේශ ණය පියවීම සඳහා ශක්තිමත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය කෙරෙන අතර, එය ණය තිරසාරත්වය හා වර්ධනයට හේතු වනු ඇත.

මැදිකාලීනව රාජ්‍ය ණය අඩුකර ගැනීම සඳහා ආදායම් පදනම් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවක් අපි අනුගමනය කරන්නෙමු. බදු ආදායම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සියයට 16 ක් දක්වා තහවුරු කිරීම සඳහා බදු පදනම පුළුල් කෙරෙනු ඇත. බදු සහන, බදු හිඳහස් කිරීම් සහ විශේෂ අනුපාත පැනවීම් අවම කිරීම තුළින් බදු පද්ධතිය සාධාරණ හා සඵලදායී බදු පරිපාලනයක් කරා වැඩිදියුණු කරනු ඇත. බදු අනුකූලතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පරිපාලන ශක්තීන් ශක්තිමත් කරනු ඇති අතර, මූල්‍ය සැලසුම්කරණය හා විනය සහ විධාන පාලන වැනි රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අපි සහාය ලබා දෙන්නෙමු. ආදායම වැඩිවන විට බදු ඉහළ යන පරිදි සාධාරණ බදු ක්‍රමයක් තහවුරු කිරීම සඳහා දැනට 20:80 ලෙස පවත්නා සෘජු බදු හා වක්‍ර බදු අතර අනුපාතය මැදිකාලීනව 40:60 දක්වා ගෙන ඒමට කටයුතු කරනු ඇත. රාජ්‍ය ආදායම් වැඩිකිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස බදු නොවන ආදායම් වැඩි වශයෙන් උත්පාදනය සඳහා කටයුතු කරනු ඇත.

රාජ්‍ය වියදම් ක්‍රමවත් කරන්නෙමු. අයවැය හිඟය සහ සමස්ත රජයේ ණය මට්ටම් සඳහා අනිවාර්ය ඉලක්ක සහිතව රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වගකීම් පනත ශක්තිමත් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. අපගේ මැදිකාලීන ප්‍රමුඛතාවන් වන්නේ ඵලදායී නොවන වියදම් අවම කරන අතර රාජ්‍ය වියදම් ක්‍රමවත් කිරීමයි. වගවීමක් සහිත වාණිජ වශයෙන් ශක්තිමත් ව්‍යවසායයන් ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට හැකි වන පරිදි, රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කරනු ඇත. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් මඟින් සපයන භාණ්ඩ හා සේවා මිල කිරීම් වෙළඳපොළ සමතුලිතය මත පදනම් වන අතර, ඕනෑම ආකාරයේ සහනාධාරයක් ඉලක්කගත ජනතාව සඳහා විනිවිදභාවයකින් යුතුව සෘජුව සපයනු ඇත. තෝරාගත් ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය අදාළ සාමූහික අභිප්‍රාය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය තුළින් මෙම අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය රාමුව සපයයි.

වර්ධන වැඩපිළිවෙළට සහායවීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවක් අඩුකිරීමට පවත්වා ගනු ඇත. සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සඳහා මැදිකාලයේ සිට දිගුකාලය දක්වා වූ ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීමට සහ වැඩිදියුණු වූ ආයෝජන පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම යනාදිය ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කරනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, 2018 සිට විදේශ ණය ආපසු ගෙවීමේ ඒකරාශීකරණය හේතුවෙන් දැඩි රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයක් තිබීම අවශ්‍යවේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය සීමිතවීම හේතුවෙන්, රාජ්‍ය වියදම් හරහා තවදුරටත් ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති නොවන අතර, ඒ වෙනුවට වර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජන මත පදනම් වාණිජමය ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රසාරණයවීම අවශ්‍ය වේ.

දේශීය සහ විදේශීය ණය සඳහා වගකීම් කළමනාකරණ උපායමාර්ග අපි ආරම්භ කරන්නෙමු. 2020 වන විට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ණය සියයට 70 දක්වා ක්‍රමානුකූලව අඩු කිරීමට අපි අපේක්ෂා කරමු. මැදිකාලීන ණය කළමනාකරණ ක්‍රමෝපාය යටතේ දේශීය සහ විදේශීය ණය සඳහා ඉදිරි දැක්මකින් යුතු වගකීම් කළමනාකරණ උපායමාර්ග තුළින් ඉහළ රාජ්‍ය ණය තොගය පාලනය කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ඇත. ඒ අනුව, දේශීය හා විදේශීය ණය උපකරණ සහ පරිණත කාලයන්වල සුදුසු සංයෝගයක් භාවිත කරමින් රජයේ මුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවධානය යොමු කරනු ඇත.

පුළුල් රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩපිළිවෙළක් යටතේ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් ප්‍රමුඛතා අනුව වැය කරන්නෙමු. වසර 15 ක් තුළ ප්‍රථම වතාවට, රජය විසින් 2017-2020 සඳහා වූ විස්තරාත්මක පුළුල් රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩපිළිවෙළක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. එම ප්‍රකාශනයෙහි ලැයිස්තුගත කර ඇති දැනට පවතින, වාර්ෂික පරිණත සහ අනාගත ව්‍යාපෘති 1,000 අතුරින් සීමිත සංඛ්‍යාවක් මෙහි ඇතුළත් කර ඇත. මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ රාජ්‍ය ආයෝජන දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සියයට 5-6 අතර පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. පසුගිය කාලයේ මෙන් ගොඩනැගිලි පමණක් ඉදිකිරීමෙන් තොරව ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, අධ්‍යාපනය තුළ මානව සම්පත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති, සෞඛ්‍ය සේවා, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහ වෘත්තීය පුහුණු සඳහා මෙම අරමුදල් භාවිතා කරනු ඇත.

ඉහළ රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟයක් පැවති යුගයක් තුළ ක්‍රියාවට නංවන ලද මුදල් හා විදේශ විනිමය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් හේතුවෙන් දිගුකාලීන වර්ධනය අඩපණවී ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟය පියවීම සඳහා විශාල වශයෙන් ණය ලබා ගැනීම හේතුවෙන් උද්ධමනය ඉහළ යෑම පාලනයෙන් තොරවිය. ඉහළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ආධිපත්‍යය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට අවශ්‍ය පරිදි ප්‍රතිපත්ති වෙනස්කම් සිදු කිරීම දුෂ්කර විය. අවශ්‍ය කෙරෙන ව්‍යුහාත්මක ගැළපීම් සිදුනොකොට, කෙටිකාලීනව ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවීම ඉලක්ක කර ගනිමින් අනුගමනය කළ ලිහිල් රාජ්‍ය මූල්‍ය, මුදල් සහ විනිමය අනුපාත ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් තියුණු ණය වක්‍ර සහ නිරන්තරව ගෙවුම් ශේෂ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය. ප්‍රමාද වී ගනු ලැබූ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන්, අහිතකර ආර්ථික උච්ඡාවචන ඇති වූ අතර ආයෝජන විශ්වාසය දුර්වල විය.

මිල ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා අපි පියවර ගන්නෙමු. අපගේ උපායමාර්ගය වන්නේ ආහාර මිල විචලනාව පාලනය කිරීම සහ අදියර දෙකක් යටතේ ජනතාවගේ දුෂ්කරතා සඳහා පිළියම් යෙදීමයි. කෙටිකාලීන මිල විචලනයන් අවම කිරීම සඳහා, දේශීය සැපයුම ඉහළ නැංවීමට සහ බෙදාහැරීමේ ජාල ශක්තිමත් කිරීමට දිරිගන්වනු ලබන අතර, තරඟකාරී වෙළඳපොළ රාමුවක් තුළ සාධාරණ පිරිවැයක් යටතේ ආහාර හිඟපාදන හා අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ආනයනයට ඉඩ ලබාදෙනු ඇත. මැදිකාලයේ සිට දිගුකාලය දක්වා මිල ස්ථායීතාව ප්‍රශාසනාදායීව සඳහා, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නමැති ලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවක් වෙත ගමන් කරනු ඇත. ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයට සහ තරඟකාරීත්වයට සහාය වන අතර අඛණ්ඩව අඩු උද්ධමන මට්ටමක් පවත්වා ගැනීම ඉලක්කකර ගනිමින්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු 2017 වසර අවසානයේ දී උද්ධමන ඉලක්කකරණ ගමන්මඟ පිළිබඳව පුළුල්ව ඉදිරිපත් කරනු ඇත. මිල ස්ථායීතාව, එනම් අඩු, ස්ථායී සහ පුරෝකථනය කළ හැකි මට්ටමේ උද්ධමනය මඟින් නාමික පොළී අනුපාතික අඩු මට්ටමක පවත්වා ගන්නා අතර, එය ආයෝජනයට සහ දිගුකාලීන ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වෙයි. මේ සඳහා රජය විසින් නෛතික සහ මෙහෙයුම් වෙනස්කම් අවශ්‍ය පරිදි ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

වෙළඳපොළ අනුව විනිමය අනුපාතික තීරණය කිරීමට අපි ඉඩ හරින්නෙමු. මෙමඟින් ආර්ථිකයේ නිපදවනු ලබන සහ අලෙවි කරනු ලබන සියලු භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා පිරිවැය පිළිබිඹු කරන මිල ගණන් නියම කිරීමට හැකි වන අතර, හෝලිය ආර්ථිකය තුළ ශ්‍රී ලාංකික අපනයනවල තරඟකාරීත්වය ශක්තිමත් කරනු ඇත. වඩා නමැති ලී විනිමය අනුපාතික විදේශීය සංචිත වර්ධනය කිරීමට සහ බාහිර කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමට ආර්ථිකයට ඇති හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම උපකාරී වනු ඇත.

06. වර්ධන රාමුව ශක්තිමත් කිරීම

පෞද්ගලික අංශය බලගැන්වීම තුළින් වර්ධන රාමුව ශක්තිමත් කිරීමට රජය අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, අප දේශීය විදේශීය ආයෝජන දිරිමත් කිරීම, අපනයන මඟින් මෙහෙයවන ආර්ථිකයක් ඇති කිරීම සඳහා වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ සේවාවන්හි වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම සිදු කරයි.

ආයෝජන දිරිමත් කිරීම දුර්වලවීම සහ ප්‍රතිපත්තිවල අවිනිශ්චිතතාවන් ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා අවහිරතා ඇති කරයි. ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික වර්ධනයේ ප්‍රධාන සාධකය බවට පෞද්ගලික ආයෝජන පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, විදේශීය සෘජු ආයෝජන ගලාවීම් ද ඒ සඳහා සහාය වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, ආයෝජන පරිසරයේ ඇති දුර්වලතා හේතුවෙන් මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල ප්‍රසාරණය, නව ව්‍යාපාරවල වර්ධනය සහ විශේෂයෙන්ම ක්ෂුද්‍ර පරිමාණ ව්‍යවසායයන් වැනි කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරවල වර්ධනය අඩපණ කර ඇත. මෙමඟින් පෞද්ගලික අංශයේ වර්ධනය වළක්වනු ලබන අතර ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ තරඟකාරිත්වය අඩු කරනු ලබයි. 2009 වසරේ සිට විදේශීය සෘජු ආයෝජන සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වූ අතර, එය සාමාන්‍යයෙන් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සියයට 1.1 ක් වේ. එසේම, විදේශ සෘජු ආයෝජන හිශ්වල දේපළ සහ මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා නැඹුරු වී ඇත.

හිඟිමය සහ නියාමන වෙනස්කම් තුළින් ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑමේ පහසුව පිළිබඳ ගෝලීය ශ්‍රේණිගත කිරීම් අනුව ශ්‍රී ලංකාව පළමු රටවල් 70 තුළට අපි අන්තර්ගත කරන්නෙමු. ව්‍යාපාර සඳහා හිතකර පරිසරයක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව ආයෝජන පරිසරය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කාර්යසාධන බලකාය විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. රාජ්‍ය කාර්යාංශ 20 කට අධික සංඛ්‍යාවක් එක්රැස් කරමින් ක්‍රියාපටිපාටිය නව්‍යකරණය කිරීම සහ ආයෝජන පරිසරය වර්ධනය කිරීම සඳහා නව ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා තනි ප්‍රවේශයක් සහිත රාමුවක් පිහිටුවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති පුරෝකථන වර්ධනය කිරීම සඳහා ආයෝජන දිරිමත් කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති විධිමත් කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සිදු කරන්නෙමු. බදු නිදහස් කිරීම අත්හිටුවමින් වෙනත් කාර්යක්ෂම වර්ධන දිරිගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියකට යොමුවීමට යෝජනා කර ඇත. මෙම නව ආයෝජන රාමුව තුළින් ප්‍රතිපත්ති අනුකූලතාව සහ සමස්ත ව්‍යාපාර පරිසරය වර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම තහවුරු කරනු ඇති අතර, විදේශීය සෘජු ආයෝජකයින් ආකර්ෂණය කර ගනු ඇත. නිශ්චිත යෝග්‍යතා නිර්ණායක ඇතුළත් විධිමත් දිරිමත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම දිරිගැන්වීම් ප්‍රාග්ධන මාර්ගයෙන් කරනු ලබන භෞතික ආයෝජන සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ කෙරෙන අතර, නව තාක්ෂණය, නවෝත්පාදනය සහ මෘදුකාංග සමාගම් සඳහා සුදුසු පරිදි සැලසුම් කරන ලද දිරිගැන්වීම් ලබා දෙනු ඇත. මෙම දිරිගැන්වීම්, ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ගැළපෙන ආයෝජන ආකර්ෂණයකර ගැනීම සඳහා වන දිරිගැන්වීම් සමඟ දෙවැනි නොවේ.

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව දිරිගන්වම. රාජ්‍ය වත්කම් සහ සේවා සඳහා වන දීර්ඝ කාලීන ණය ගිවිසුම් මත රඳා පැවැත්ම අඩු කිරීමේ අරමුණින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව සඳහා රජය විසින් දිරිගැන්වීම් සිදු කරයි. අවශ්‍ය ශක්‍යතාවෙන් යුතු පෞද්ගලික හවුල්කරුවන් ආකර්ෂණයකර ගැනීමේ අරමුණින් මනාව නිර්වචනය කරන ලද නෛතික, නියාමන මෙන්ම ආයතනික රාමුවකින් යුතුව රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කරමින් සිටී. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව වර්තමානයේ දී ප්‍රවාහන සේවා, බලශක්ති උත්පාදනය, පානීය ජලය, කසළ කලමනාකරණය සහ කාර්මික උද්‍යාන ආදී පොදු පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහාය දක්වයි. සුව සේවා, විනෝදාත්මක, සංචාරක, අධ්‍යාපන, වරාය සහ ගුවන් සේවා ආදී දියුණු කළ හැකි අංශ සඳහා ද රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාප්ත කළ හැකිය. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව වැඩසටහන් දිරිගැන්වීම සඳහා රජය විසින් සුරැකුම්කරණය ද ඇතුළත් විකල්ප මූල්‍ය සඳහා ඉඩප්‍රස්ථා සලසාදීමට ද අපේක්ෂිතය.

සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් විධිමත් අංශයට ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා රජය විසින් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇත. දේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රජය විසින් මූල්‍ය පද්ධතිය හරහා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය විධිමත් අංශයට ඒකාබද්ධ කිරීම වඩා යෝග්‍ය වේ. සන්නාම වටිනාකම වැඩිදියුණු කිරීම මෙන්ම නව වෙළඳපොළ හා ණය සඳහා ප්‍රවේශ වීමට උපකාරීවීම සඳහා රජය විසින් සියලු යටිතල පහසුකම් සපයා දෙනු ඇත. රජය විසින් ඇපකර පදනම් කරගත් ණය වෙනුවට ව්‍යාපෘති පදනම් කරගත් ණය ඉහළ හැරවීම, ව්‍යාපාර වැඩිදියුණුවීමට බාධා වන පරිදි වන බදු ඉවත් කිරීමට සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතන සහ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් අතර දැනුම් හුවමාරු කිරීම දිරිගැන්වීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාවට නැංවීම අපේක්ෂිතය.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති තුළ ඇති අපනයන විරෝධී නැඹුරුතාව හේතුවෙන් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අපනයන කොටස අඩු වී ඇත. ගෝලීය අපනයනයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ කොටස 2000 දී පැවති සියයට 0.09 සිට 2016 වසරේ දී සියයට 0.06 දක්වා අඩු වී ඇති අතර, විය අපනයන දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2000 දී පැවති සියයට 33.3 සිට 2016 වසර වනවිට සියයට 12.7 දක්වා අඩු වී ඇත. අපනයන සංයුතිය සංකීර්ණ නොවන නිපැයුම් කිහිපයක් මත පමණක් රඳා පවතියි. වෙළඳපොළ සහ නිපැයුම් පිලිබඳව අපනයන වෙළඳපොළ විවිධාංගීකරණයක් වී නොමැත. විදේශ වෙළඳාම මත අමතර බදු හේතුවෙන් ඉතා සංකීර්ණ, ආරක්ෂණවාදී ආනයන ක්‍රමයක් ඇති කර ඇති අතර, එමඟින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෝලීය නිෂ්පාදන ජාලයන්ට (GPN) යොමුවීම වළක්වා ඇත.

අපි ජාතික අපනයන ක්‍රමෝපායට අනුව නව වෙළඳ ප්‍රතිපත්තියක් සැලසුම් කර ඇත්තෙමු. එමඟින් ලිහිල්, විනිවිදභාවයකින් යුතු මෙන්ම පුරෝකථනය කළ හැකි වෙළඳ ක්‍රමයක් නිර්මාණය කරනු ඇත. තවද, මෙමඟින් අපනයන ඉලක්ක වූ විදේශ සෘජු ආයෝජන වැඩි වශයෙන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම, වෙළඳ සේවා දියුණු වීම, රේඛ ක්‍රියාවලීන් විනිවිදභාවයකින් සහ වේගවත්ව සිදු කිරීම, ගෝලීය වෙළඳපොළ තුළ තරඟ කිරීම සඳහා ව්‍යාපාර තුළ ඇති හැකියාව වැඩිදියුණු වීම සිදු වනු ඇත.

විදේශ වෙළඳාම මත අමතර බදු (Para-tariffs) ඉවත් කරන්නෙමු. තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම, ගෝලීය නිෂ්පාදන දාම ඒකාබද්ධ වීම දිරිගැන්වීම සහ වෙළඳපොළට ප්‍රවේශ වීම වර්ධනය සඳහා රජය තීරු බදු ව්‍යුහය සරල කෙරෙනු ඇත. වෙළඳ නිර්මාණකරණ වැඩසටහනෙහි කාලය හා අනුපිළිවෙළ, ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවට ඒ සඳහා අනුගත වීමට අවශ්‍ය කාලයක් සහිතව ප්‍රකාශ කෙරෙනු ඇත.

දේශීය ව්‍යාපාර සහ සේවකයින්ට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා විදේශ වෙළඳ ගැලපීම් වැඩසටහනක් ගොඩනගමු. මෙම වැඩසටහනට, රජයේ දායකත්වයෙන් යුතු පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ ශක්‍යතා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සහ වෙළඳ පිරිවැය නානිපුර්ණය කරන මූල්‍ය වැඩසටහන් ද ඇතුළත් වේ. රජය, අයුතු තරඟකාරීත්වයෙන් දේශීය ව්‍යාපාර ආරක්ෂා කිරීම පිණිස, ප්‍රජාතනය වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් ද හිඟ සම්පාදනය කරනු ඇත. මෙවැනි, වෙළඳාමට අනුගත වීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් දේශීය ව්‍යවසායකයන් තරඟකාරීත්වය සඳහා හුරු කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

අලුත් සහ පවතින වූ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම්වලින් (Free Trade Agreements) නිසි ප්‍රතිලාභ ලඟා කර ගනිමු. චීනය, සිංගප්පූරුව සහ ඉන්දියාව සමඟ හාණ්ඩ, සේවා හා ආයෝජන සඳහා වන වෙළඳ හා ආර්ථික සම්බන්ධතාවන්ට අදාළ වන ක්‍රියාකාරකම් නිම කිරීමටත්, විවෘත සමාන අවස්ථාවන් සඳහා ඉඩකඩ සපයා ගැනීමත් සිදු වනු ඇත. හාණ්ඩ 6,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා වන GSP+ සහනය නරනා යුරෝපීය රටවලට නිදහසේ ප්‍රවේශ වීම සහ පශ්චාත් GSP+ කාලපරිච්ඡේදයේදීත් වෙළඳපොළට ප්‍රවේශ වීමට ඉඩකඩ ලබා ගැනීම සඳහා සාකච්ඡා කිරීමටත් අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කරනු ඇත. මේ හා සමගාමීව රජය, ඒකපාර්ශ්වික වෙළඳ ප්‍රතිසංස්කරණය තුළින් සමස්ත අපනයනවල තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීමට ද අවධානය යොමු කෙරෙනු ඇත.

වෙළඳාම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම්වලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව (SLECIC) ශක්තිමත් කරමින් ආනයන-අපනයන සේවා සඳහා ඉඩකඩ සැපයීමට ද අපේක්ෂා කරමු. අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වෙළඳාම ආශ්‍රිත සේවා සඳහා මැදි හා දිගුකාලීන මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීමට ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව වෙත බලය පැවරීමට ද කටයුතු කෙරෙනු ඇත. අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව වෙළඳාම ආශ්‍රිත සේවාවන් සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව නිරන්තරව කටයුතු කරනු ඇත.

රජය අපනයන විවිධාංගීකරණය සේවා සඳහා ව්‍යාප්ත කිරීම දිරිමත් කරනු ඇත. ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම (BPO) සහ දැනුම පදනම් කරගත් ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම (KPO) වැනි අංශ කෙරෙහි අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ඇති වාසිය ලඟා කර ගනිමින් අධි තාක්ෂණික සහ බුද්ධිමය දේපළ අයිතීන් (IPR) පදනම් කරගත් මෘදුකාංග නිෂ්පාදන සේවා සඳහා යොමු වීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය ප්‍රවාහන කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස පත් කිරීමට කටයුතු කරන්නෙමු. ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම ස්වභාවයෙන්ම අප ශක්තිමත් ප්‍රවාහන කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කර ඇත. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ හවුල්කාරිත්වයක් ලෙස කොළඹ වරායේ නැගෙනහිර හා බටහිර පර්යන්ත ඇතුළුව වරාය ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් හා සේවා සැපයීම පුළුල් කෙරෙනු ඇත. නව තීරු බදු පනතින් සහ ජාතික ප්‍රවේශ පද්ධතියක් ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින් සිදු වන පරිගණක ගත කිරීම් ක්‍රියාවලිය හරහා මෙම අංශය වඩාත් කාර්යක්ෂම වනු ඇත.

සංචාරක කර්මාන්තය එහි උපරිම දායකත්වයෙන් ක්‍රියා නොකෙරේ. ආර්ථිකයේ විදේශ විනිමය උපයන ප්‍රධාන අංශයක් වන සංචාරක කර්මාන්තය මිලියන දෙකකට වඩා වැඩි සංචාරක පැමිණීම් සහිතව ව. ජ. ඩොලර් බිලියන 3.5 ට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් දායක වෙයි. සංචාරක ව්‍යාපාරය තිරසාර ලෙස පවත්වාගෙන යාමින් ආයෝජන හා සේවා නියුක්තිය වැඩි කිරීම සඳහා වන උපායමාර්ගයක් ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍ය වේ. රජයේ අමාත්‍යාංශ, ආයතන සහ හවුල්කරුවන් අතර පවතින දුර්වල සම්බන්ධතාවය, අකාර්යක්ෂමතාව සඳහා මඟපාදනු ඇත. ප්‍රතිපත්ති, සහනාධාර සහිත ක්‍රියාකාරකම් සහ සීමිත විවිධාංගීකරණය හේතුවෙන් වෙළඳපොළ විකෘතිතා ඇතිවන අතර එහිසා සංචාරක කර්මාන්තයේ වර්ධනය තෝරාගත් ප්‍රදේශවලින් පමණක් දක්නට ලැබේ. මානව සංවර්ධනය සඳහා වන අඩු අවධානය සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිත පර්යේෂණ විරල වීම වර්ධනයට බාධා පමුණුවයි.

සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය, සංචාරක ව්‍යාපාරය ආශ්‍රිත උපායමාර්ගය අනුව සිදු කෙරෙනු ඇත. මෙය ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ වටිනාකම් සහිත ගමනාන්තයක් බවට පත් කිරීමට ඉවහල් වන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සහ සංස්කෘතික වටිනාකම් නිරූපනය වන පරිදි මෙන්ම කර්මාන්තය සමාජීය හා පාරිසරිකව වගකිව හැකි කර්මාන්තයක් බවට පත් කිරීමට ද ඉවහල් වනු ඇත. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ තිරසාර බව අප තහවුරු කරනු ඇත. අලුත් වෙළඳපොළවල් හරහා නව සංචාරකයන් ආකර්ෂණය සහ නව නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කිරීම සඳහාද අප පුද්ගලික අංශය දිරිගන්වනු ලැබේ.

සංචාරක ව්‍යාපාරය ආශ්‍රිත සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා උපකාරී වන ආයතනික සැලැස්මක් අපි ඉදිරිපත් කරන්නෙමු. සියයට 90 කටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් සේවා සපයනු ලබන මෙවැනි සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන් අප විසින් හඳුනා ගැනෙනු ඇත. මෙම අංශය සංවර්ධනය සඳහා සුදුසු පුහුණු පාඨමාලා හා ප්‍රත්‍යන්ත සේවා ඇති කිරීම සිදු වනු ඇත.

සංචාරක ව්‍යාපාරයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා මුහුදු හා ගුවන් සේවා ප්‍රවේශ ලිහිල් කිරීම ද සිදු කරන්නෙමු.
අන්‍යන්තර ගුවන් සේවා නිදහස් ලෙස පවත්වාගෙන යෑමට කටයුතු කරනු ඇත. නෞකා හා කුඩා යාත්‍රා සැපයීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සලසනු ලැබේ. බෝගම්බර සංස්කෘතික හා සංචාරක මධ්‍යස්ථානය සහ මත්තල සංචාරක පුරය පිහිටුවීමේ කටයුතු දැනට කරගෙන යනු ලැබේ.

සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ ආකර්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට අපි පුද්ගලික අංශය සමඟ එක්ව ක්‍රියාකරන්නෙමු.
සංචාරකයන් ආකර්ෂණය කර ගත හැකි ස්ථාන රජය විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙයට, දෙදේදු ව හරිත සංචාරක ප්‍රදේශ සහ සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණය ආශ්‍රිතව සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක්ද කොළඹ, ගාල්ල, මාතර සහ ගාල්ල වරාය ආශ්‍රිත පාරම්පරික ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය කිරීමද ඇතුළත් වේ. ගොල්ලේ කටයුතු සඳහා සුදුසු ස්ථාන ලෙස කොග්ගල සහ මාතර හඳුනාගෙන ඇති අතර කොග්ගල මුහුදු යාත්‍රා කෞතුකාගාරය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රධාන ස්ථානයකි. මේ අනුව බෝගම්බර සංස්කෘතික හා සංචාරක මධ්‍යස්ථානය සහ මත්තල සංචාරකපුරය පිහිටුවීමේ කටයුතු දැනට කරගෙන යනු ලැබේ.

07. ඉඩම්, ශ්‍රම හා ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ ප්‍රතිසංස්කරණ

රටෙහි සාධක වෙළඳපොළ වර්ධනයන් සීමා වීම ආර්ථික වර්ධනයට සීමා පමුණුවනු ලබන බව රජය දන්නා කරුණකි. එම නිසා මෙම ප්‍රතිපත්තිය ඉඩම්, ශ්‍රම හා ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සඳහා අදාළ වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය, ඉඩම් වෙළඳපොළ අකාර්යක්ෂම හා අසංවර්ධිත තත්ත්වයන් නිර්මාණය කර ඇත. පෞද්ගලික ඉඩම්වල පවතින සංකීර්ණ හිමිකම්, ඉඩම් ලියාපදිංචිය සහ ඔප්පු ඇප සඳහා වන දුර්වල පද්ධතිය, අධිකරණ ප්‍රමාදවීම්, සංකීර්ණ උරුමයන් සහ ඉඩම් පිළිබඳ වන තොරතුරුවල සීමාකම් ඉඩම් වෙළඳපොළ ගතික හා අසංවර්ධිත වීමට බලපානු ලැබේ. මෙවැනි විෂමතාවන් කාර්යක්ෂම ඉඩම් බෙදා හැරීමට සහ පුද්ගලික ආයෝජන සඳහා බාධා පමුණුවයි. තවදුරටත්, සමහර පළාත්වල ඉඩම් කැබලි කිරීම, බිම් කැබලි ඉතා කුඩා වීමට මෙන්ම ආර්ථික වශයෙන් යෝග්‍ය නොවන අයුරින් ද සිදු වී ඇත.

→ **සක්‍රීය ඉඩම් වෙළඳපොළක් බිහි කිරීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දෙන්නෙමු.** පවරා දී ඇති ඉඩම්වල අයිතිය සංශෝධනය කෙරෙනු ඇත. නැවත පැවරිය හැකි, පිරිසිදු ඔප්පු ලබා දෙනු ඇති අතර තරඟකාරී ඉඩම් වෙළඳපොළක් බිහි කිරීමට ඇති බාධා ඉවත් කෙරෙනු ඇත. රටේ විශාලතම ඉඩම් හිමිකරුවා ලෙස, රජය ඉඩම් වෙළඳපොළ තුළ තරඟකාරී කොටස්කරුවෙකු වනු ඇත. රජය විසින් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඉඩම් හිදහස් කිරීමට පවත්නා හීන නැවත විමර්ශනය කරනු ඇති අතර ඒ සඳහා ඒකාබද්ධ නෛතික රාමුවක් හඳුන්වා දෙනු ඇත. මෙම උත්සාහයන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා ඉඩම් බැංකුව ස්ථාපිත කෙරෙනු ඇත.

→ **ඉඩම් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය පුළුල් සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයක් අනුව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.** රජය විසින් ප්‍රධාන ආර්ථික සංවර්ධන කලාප (රුහුණු සහ වයඹ) සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වන ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති; මහ නගර සැලසුම් ව්‍යාපෘතිය සහ කොළඹ අන්තර්ජාතික මූල්‍ය කේන්ද්‍රය මේ අතුරින් මූලික ස්ථානයක් ගනී. රජය විසින් රුහුණු සහ වයඹ ප්‍රධාන ආර්ථික සංවර්ධන කලාප ඇති කරනු ලබයි.

→ **ඉඩම් කළමනාකරණය සඳහා විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන් භාවිත කරන්නෙමු.** රජය විසින් ඉඩම් පරිපාලනය දියුණු කර ඇති අතර ඉඩම් කළමනාකරණය නවීකරණය කරනු ඇත. ඒ සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග අතරට: (අ) යෝග්‍යතා තක්සේරුවක් යටතේ ඉඩම් සම්පත් ධුරාවලියකට අනුව (ජාතික, කලාපීය සහ ප්‍රාදේශීය ලෙස) කලාප ගත කිරීමේ අවකාශීය උපායමාර්ගය; (ආ) ඉඩම් පිළිබඳ තොරතුරු සහ ලියාපදිංචිය සඳහා ඩිජිටල් ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම; සහ (ඇ) ඉඩම් කළමනාකරණය සඳහා අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ.

ශ්‍රම වෙළඳපොළ අකාර්යක්ෂමතාව වලදායීතාව කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපායි. ජනගහනය වයස්ගත වීම සහ ශ්‍රම බලකාය අඩු වීම ශීඝ්‍රයෙන් සිදු වන අතර රටින් පිටතට සිදු වන සංක්‍රමණ හේතුවෙන් මෙම ගැටලුව තවත් උග්‍ර වනු ඇත. පුරුෂ ශ්‍රම බලකා සහනාගීත්ව අනුපාතිකයෙන් අඩක් වන ස්ත්‍රී ශ්‍රම බලකා සහනාගීත්ව අනුපාතය 2016 වසරේ දී සියයට 35.9 ක් වූ අතර එය අඩු අගයක පැවතීම ශ්‍රම බලකා වර්ධනය සඳහා ඇති තවත් ප්‍රධාන බාධාවකි. 2015 වසරේ ශ්‍රම බලකායෙන් සියයට 60 ක් වූ විශාල අවිධිමත් අංශයක් පැවතීම හේතුවෙන් සමාජ ආරක්ෂණය සඳහා වන නීති ඇතුළු කම්කරු නීති මඟින් ආවරණය වන අවකාශය අවමවේ. පැරණි කම්කරු නීති හේතුවෙන් ශ්‍රම වෙළඳපොළ අනමය වීම මඟින් ඵලදායීතා වර්ධනයට බාධා පමුණුවන අතර අන්තර්ජාතික තරඟකාරීත්වයට ද බාධා පමුණුවයි. පුහුණු ශ්‍රමිකයන්ගේ ප්‍රතිශතය අඩුවීම, ශ්‍රම ඉල්ලුම හා සැපයුම අතර නොගැලපීම් නොකඩවා පැවතීම සහ කාන්තාවන්, තරුණ සහ උගත් පිරිස් අතර ඉහළ සේවා විද්‍රැක්තියක් පැවතීම ආදිය අනෙක් බාධාවන්ට ඇතුළත්ය.

ස්ත්‍රී ශ්‍රමබලකා සහනාගීත්ව අනුපාතිකය ඉහළ නැංවීමට පහසුකම් සලසන්නෙමු. ගුණාත්මක ධර්මය යුතු සහ දැරිය හැකි මිලකට ලබා ගත හැකි ළමා සුරැකුම් පහසුකම් වෙත ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව සහ ප්‍රවාහනය දියුණු කිරීම, අර්ධකාලීන සහ නමැස්සිලී රැකියා පහසුකම් සැපයීම, පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයින් සඳහා මාතෘ වරප්‍රසාද වර්ධනය කිරීම සහ තෘතීයික අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුවීම් සඳහා වන ප්‍රවේශවීම් වර්ධනය කිරීම මඟින් ස්ත්‍රී ශ්‍රමබලකා සහනාගීත්ව අනුපාතිකය ඉහළ නැංවිය හැක.

ශ්‍රම ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෞද්ගලික අංශය දිරිමත් කරන්නෙමු. රජයේ වෘත්තීය පුහුණු ආයතන ඒවායේ විෂය මාලාවන්, ජාතික වෘත්තීය පුහුණු සුදුසුකම්වලට (National Vocational Qualifications) අනුකූලව පෙලගස්වනු ඇත. වියපත් ශ්‍රමිකයන් ඉලක්ක කරගත් කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ආරම්භ වනු ඇත.

දේශීය ශ්‍රම වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා අනුව රටින් පිටතට සිදු වන සංක්‍රමණ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය කරන්නෙමු. රජය විසින් දේශීය ශ්‍රම වෙළඳපොළ තුළ හිඟයක් නොමැති අංශ සහ ඉහළ ප්‍රේෂණ ඉපැයීමට හැකියාවක් පවතින අංශ සඳහා පමණක් විදේශ සංක්‍රමණයවීම් ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබේ.

රටේ වර්ධන ක්‍රියාවලියට සක්‍රීයව දායක වීමට රජය ගෝලීය ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට ආරාධනා කරනු ඇත. මේ හරහා බිහිවන තරඟකාරී විවෘත ශ්‍රම වෙළඳපොළ තුළ විවිධ ප්‍රතිලාභ ශ්‍රී ලංකාවට ලබාගැනීමට හැකිවනු ඇත. ඒ අතරින් කුසලතා හුවමාරුව වේගවත්වීම සුවිශේෂී වේ. තවද, සංක්‍රමණික ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ සේවාවන් ලබාගැනීම සඳහා රජය විසින් සිය ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය කරනු ඇත.

අවදානමක් සහිත වෘත්තීය සහිත ක්ෂේත්‍ර විධිමත් කරන්නෙමු. ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා නියුක්ති ජනගහනයෙන් සියයට 40 ට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අවදානම් සහගත රැකියාවල නියුතු වෘත්තීකයන් ලෙස වර්ග කරනු ලැබේ. සමාජීය පිළිගැනීම, රැකියා නියුක්තිය සහ සේවා බෙදා හැරීම වර්ධනය කිරීම සඳහා රජය විසින් රට තුළ පිළිගත් සහතික කිරීම් සහ බලපත්‍ර සහිත රැකියා ප්‍රමිතිගත කරනු ඇත. විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු ඇති විය හැකි දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම සඳහා අවිධිමත් අංශයේ සේවකයන් සඳහා දායක විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරනු ඇත.

සේවක-සේව්‍ය සම්බන්ධතා ශක්තිමත් කරන්නෙමු. රැකියා සබඳතා මණ්ඩල/සේවා නියුක්තිය ආශ්‍රිත සභාවක් (කවුන්සිල්) මෙම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා අනෙක් කොටස්කරුවන් හා එක්ව ප්‍රධාන දායකත්වයක් දරනු ඇත.

වර්ධනය නොවූ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ මඟින් සංවර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ දායකත්වය අඩු කර ඇත. දකුණු ආසියාවේ ඇති ප්‍රධාන කොටස් වෙළඳපොළ හතර අතුරින් අවම ප්‍රාග්ධනීකරණය ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවටය. ශ්‍රී ලංකා කොටස් වෙළඳපොළ තුළ පවතින සීමිත ධාරිතාව සහ එහි ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු වත්කම් පදනම් සහිත පෞද්ගලික අංශයේ විශාල ආයෝජකයන් කලාපීය අනෙක් කොටස් වෙළඳපොළවල මූලික හිමිකම් නිකුත්, අරමුදල් වෙත යොමු කිරීමට ප්‍රබල ලෙස හේතු වේ. සංස්ථාපිත ණය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකු, මූල්‍ය සහ රක්ෂණ අංශයන්ගෙන් සමන්විත වන අතර ද්විතීයික වෙළඳපොළ කටයුතු සීමාසහිත වීමෙන් දිගුකාලීන යටිතල පහසුකම් මූල්‍යනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්ගේ වැදගත්කම නොසලකා හැරීමට සිදු වේ. පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධන හා ව්‍යවසාය ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ කටයුතු ඉතා ආරම්භක අවධියක පවතී.

පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන සඳහා සහාය දැක්වීමට වෙළඳපොළ පදනම් කරගත් ප්‍රතිසංස්කරණ දිරිමත් කරන්නෙමු. සෘජු විදේශීය ආයෝජන සහ විවිධාංගීකරණය වූ ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා පවතින තෙතික හා නියාමන රාමුව නිවැරදි කිරීම, මූල්‍ය වෙළඳපොළ යටිතල පහසුකම් සහ ආයතන වැදගත් වේ.

රජය විසින් ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ නියාමන පරිසරය දියුණු කරනු ඇත. සුරැකුම්පත් සහ විනිමය කොමිෂන් සභා පනත සහ සාමූහිකරණය කිරීමේ බිල්පත සංශෝධනය කිරීම සහ විශාල පාරිභෝගික පිරිසක් වෙත ආයෝජන ගලා යෑමට පහසුකම් සලසමින් ව්‍යුත්පන්න සහ භාණ්ඩ වෙළඳාම සඳහා වන නියාමන පුළුල් කිරීම කඩිනමින් සිදු කෙරෙනු ඇත.

කොළඹ වරාය නගර ආශ්‍රිත සංවර්ධන කටයුතු සමඟ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් ඇතුළු සේවා සැපයීම් සඳහා අවශ්‍ය මූලික ක්‍රියාමාර්ග රජය දැනටමත් ගෙන ඇත. ඩුබායි සහ සිංගප්පූරුව අතර පිහිටි මූල්‍යම කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස මෙම ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය මධ්‍යස්ථානය සැලසුම් කරනු ඇත. ගුවන් හා නාවික ප්‍රවාහන සේවා සඳහා සහ විදුලි සංදේශ සබඳතා සඳහා වන ජාතික ප්‍රවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය සමඟ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය මධ්‍යස්ථානය නිම කිරීම තුළින් ඉන්දියන් සාගරයේ කේන්ද්‍රස්ථානය බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්වනු ඇත.

08. ආර්ථික හා සමාජීය යටිතල පහසුකම්

අධ්‍යාපනය, කුසලතා සංවර්ධනය හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැනි සමාජීය පහසුකම් සැපයීම හා ප්‍රවර්ධනය, සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයේ වැදගත් අංගයක් ලෙස අපි සලකන්නෙමු. ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන සහ තාක්ෂණික ඉහළ නැංවීම් සහ ඩිජිටල්කරණය තුළින් රටේ සර්ව සහභාගීත්ව සංවර්ධනය කඩිනම් වීම සඳහා පහසුකම් සැලසෙනු ඇත.

දැනුම් මට්ටම පාදක කරගත්, තරඟකාරී ආර්ථික කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහා වර්තමානයේ පවතින අධ්‍යාපන මට්ටමද කුසලතා මට්ටම ද ප්‍රමාණවත් නොවේ. වර්තමානයේ දී අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගයට මුහුණ දෙන සිසුන්ගෙන් සියයට 10 ක් වත් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා හිමිකම් නොලබයි. බහුලව පවත්නා වූ කුසලතාවන්ගේ හිඟකම හා නොගැළපෙන බව, අධ්‍යාපන ක්‍රමය රැකියා සඳහා ඇති ඉල්ලුමට සරිලන ලෙස හැඩ ගැසී නොමැති බව පෙන්නුම් කරයි. උදාහරණයක් ලෙස ගත් කල, පරිගණක විද්‍යා හා තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා 2014/15 තුළ දී ඇතුළත් කරගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව, ඇතුළත් කරගත් මුළු සිසුන් සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 5 ක් පමණක් විය.

රජය, සැමට වසර 13 ක අධ්‍යාපනයක් සඳහා ඉඩපුස්ථා සලසනු ඇත. මෙමඟින් පාසල් අධ්‍යාපනය (හෝ වෙනත් ප්‍රමිතිගත අධ්‍යාපනයක්) අවසන් කිරීමෙන් පසු සිසුන් උසස් අධ්‍යාපනයට, වෘත්තීමය අධ්‍යාපනයට හෝ සෘජු රැකියාවන් සඳහා මෙහෙයවීම තහවුරු කරනු ඇත. අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගයට පෙනී සිටීමෙන් පසුව, පාසල් පද්ධතිය තුළම සිසුන්ට වෘත්තීය පුහුණුව ලබා දීමට අවස්ථාවන් ලබා දෙනු ඇත. පාසල් මණ්ඩල හා අධ්‍යාපන සුපරීක්ෂණ ආයතනයක් පිහිටුවීම මඟින් අධ්‍යාපනික පරිපාලන ක්‍රමවේදය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම අප අරමුණයි.

තෘතීයික අධ්‍යාපන අවස්ථා ඉහළ නැංවේ. රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල සඳහා බඳවා ගනු ලබන සිසුන් ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවීම මෙන්ම රාජ්‍ය නොවන විශ්වවිද්‍යාල (අදාළ ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ රජයේ දැඩි අධීක්ෂණය යටතේ) ප්‍රවර්ධනය සඳහා ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. රජය හා පෞද්ගලික අංශය හවුල්කාරිත්වය යටතේ, අන්තර්ජාතික විශ්වවිද්‍යාල, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාපනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර එමඟින් අප රටේ දැනුම පාදක කරගත් ආර්ථිකයක් ප්‍රවර්ධනය වීම ද, විශ්වවිද්‍යාල මූලික කරගත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු වැඩි කිරීම ද, ප්‍රායෝගික පුහුණුව තුළින් ගෝලීය කර්මාන්ත සමඟ සබඳතා ඇති වීම ද සිදු වනු ඇත. රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළු වීමට අවස්ථාව නොලත් සිසුන් හට රාජ්‍ය නොවන අංශ සතු විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළත් වීම සඳහා පොළී රහිත ණය පහසුකම් ලබා දීම දැනටමත් අරඹා ඇත.

පෞද්ගලික අංශයේ සහය ද ඇතිව වෘත්තීය පුහුණු අවස්ථා පුළුල් කරන්නෙමු. විශේෂයෙන්ම විරැකියාවද උභය සේවා නියුක්තිය ද බහුල දිස්ත්‍රික්ක ඉලක්ක කර ගනිමින් වෘත්තීය පුහුණු ආයතන ඇති කිරීම සඳහා අප සම්පත් වෙන් කරමු. මෙමඟින් රටෙහි සර්ව සහනාගිත්ව සංවර්ධනය කඩිනම් වනු ඇත.

සිය ව්‍යාපාරික හැකියා ශක්තිමත් කර ගැනීම තුළින් ආර්ථිකයට දායක වීම සඳහා අපි තරුණ තරුණියන් සවිබල ගන්වන්නෙමු. වෙනස්වන ගෝලීය ශ්‍රම වෙළඳපොළ සහ අධ්‍යාපන උපනතින්ට අනුකූලව විෂය නිර්දේශයන් නැවත සකස් කිරීම තුළින් බහුවිධ රැකියා අවස්ථා උදාකර දීම සඳහා අවශ්‍ය වන මෘදු කුසලතා සහ තාක්ෂණික දැනුම සංවර්ධනය කරන්නෙමු. රජය, පෞද්ගලික අංශයේ සහය ද, සහිතව වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය, සීමාවාසික පුහුණු වැඩසටහන් සහ ආධුනිකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් පාසල් පද්ධතිය සමඟ ඒකාබද්ධ කරනු ඇත.

කුසලතා වර්ධන වැඩසටහන්, රැකියා අවස්ථා බහුලව ජනනය කරන අංශ සඳහා යොමු කරන්නෙමු. අධ්‍යාපන සේවාවන් සැපයීමේ දී රජයේ ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ නැංවීමත් සමඟම මේ සඳහා සක්‍රීය දායකත්වයක් දක්වන පෞද්ගලික අංශය ද දිරි ගන්වන්නෙමු.

ක්‍රියාකාරී ශ්‍රම බලකායක් සහ යහපත් අධ්‍යාපනික ප්‍රතිඵල සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා සංවර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය වේ. ජනගහන විකාශනය හේතුවෙන් නව බෝනොවන රෝග ව්‍යාප්ත වී ගෙන යන අතර, 2014 වසරේ දී වාර්තා වූ මරණවලින් සියයට 75 ක්ම වඩාත් රෝග ආශ්‍රිත වූ මරණ බව වාර්තා වී ඇත. සෞඛ්‍ය සඳහා වූ රජයේ වියදම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 3.4 ප්‍රතිශතයක් වන අතර, පෞද්ගලික අංශය ද සෞඛ්‍ය අංශයේ ආයෝජනය ඉහළ නැංවීමට දායක විය යුතුය. පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමනය දුර්වල මට්ටමක පවතී. වියපත් වන ජනගහනය සෞඛ්‍යය සඳහා වන පිරිවැය ඉහළ නංවන බැවින්, ශ්‍රී ලංකාව සෞඛ්‍යය සඳහා වන වැයකිරීම් සහ ඊට අදාළ නියාමන නැවත සමාලෝචනය කළ යුතුය.

බෝනොවන රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට, රෝග නිවාරණය හා පාලනය සම්බන්ධ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම ද රජය විසින් සිදු කෙරෙනු ඇත. නිධන්ගත බෝනොවන රෝග නිවාරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය මඟින් දුම්පානය, මධ්‍යසාර, ස්ට්‍රෙලතාවය සහ සෞඛ්‍යයට අහිතකර ආහාර ගැනීම් හා ව්‍යායාම්වලින් තොර ජීවන රටා යන බෝනොවන රෝග කාරක ප්‍රධාන පොදු අවදානම් සාධක හතරක් පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ඇත.

නිධන්ගත වකුගඩු රෝග නිවාරණ වැඩසටහන් සඳහා අපි ආධාර කරන්නෙමු. නිධන්ගත වකුගඩු රෝගය පිළිබඳ ජාතික ආවේක්ෂණ වැඩසටහන පවත්වාගෙන යනු ලබන අධීක්ෂණ ස්ථාන, රෝහල් 30 ක සිට 50 ක් දක්වා වැඩි කිරීමට සහ එම අධීක්ෂණ ස්ථානවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට සහ කාර්යමණ්ඩල පුහුණු කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය 2016 දී කටයුතු කළේය. මෙම රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා ද ඊට හිතය, ප්‍රතිකාර සෙවීම සඳහා ද අප ලොව පුරා පිහිටි ප්‍රමුඛ පෙළේ පර්යේෂණ ආයතන හා සමඟ කටයුතු කරමින් සිටින්නෙමු. අනුරාධපුරයේ පිහිටි ජලයේ තත්ත්ව පරීක්ෂණ රසායනාගාරයේ දී, ජලයේ ඇති බැරලෝන අනාවරණය කිරීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කරන ලද අතර, එම රසායනාගාරය 2017 දී පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

සුරාබදු ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය කරන්නෙමු. ගෝලීය ප්‍රශස්ත පරිචයන්ට අනුකූලව, සුරාබදු අය කිරීම් මධ්‍යසාර අඩංගු ප්‍රතිශතය මත තීරණය වන පරිදි නැවත සංශෝධනය කිරීම සහ හිනිවිලෝධී මත්ද්‍රව්‍ය නාවිතය අඩු කරනු ඇත.

විද්‍යුත් වෛද්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධති ඇරඹීමට අවශ්‍ය පදනම ස්ථාපනය කරන්නෙමු. පුද්ගලයෙකුගේ හෝ පවුලේ සෞඛ්‍ය ඉතිහාසය නොමැති වීම හිසා ප්‍රතිකාර ලබාදීමේ දී රෝග නිධානය සොයා ගැනීමත්, ලබාදිය යුතු ප්‍රතිකාර විනිශ්චය කිරීමත් අපහසු වේ. රජය විසින් පෞද්ගලික අංශයේ සහයෝගය සහිතව ආයතනයක් පිහිටුවා, එමඟින් සාමාජිකත්ව කාඩ්පතක් සෑම පුරවැසියෙකුටම ලබාදීමට කටයුතු කරනු ඇත.

සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට හදිසි අවශ්‍යතා සඳහා රෝහල්ගත වීමට පෙර සියලු ජීවනාරක්ෂණ පහසුකම් අඩංගු සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලබා දෙන්නෙමු. ඉන්දීය රජයේ සහයෝගයෙන් ඇරඹූ සුව සැරිය (1990) සේවයේ ඉහළ සාර්ථකත්වය හිසාම එම සේවය හැකි ඉක්මනින් දීපව්‍යාප්ත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ප්‍රමාණවත් නොවන භෞතික යටිතල පහසුකම් සේවා ආර්ථික වර්ධනයට බාධා එල්ල කරයි. මෑතකදී ඇරඹූ මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘතීන්ගේ අකාර්යක්ෂම වීමට දුර්වල ව්‍යාපෘති තෝරා ගැනීම හා දුර්වල මූල්‍ය කළමනාකරණය හේතු වී ඇත. බාහිර හා අන්‍යන්තරික යන දෙඅංශයේම භෞතික සම්බන්ධතාව, ශ්‍රී ලංකාවට කලාපයේ වෙළඳ හා සේවා කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ස්ථානගත වීමට වැදගත් වේ. මේ අතරින් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති ලෙස මාර්ග යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, බස්නාහිර මහ නගර සංවර්ධනය, කාර්මික ජනපද (චාර්ලි මවුන්ට් - මාතර, කළුතර, සීතාවක, හම්බන්තොට හා ත්‍රිකුණාමලය) සංවර්ධනය සහ කෙරවලපිටිය ස්වභාවික වායු ව්‍යාපෘතිය හා පාවෙන පර්යන්ත යනාදිය දැක්විය හැක.

යටිතල පහසුකම් ඉලක්ක කරගත් ප්‍රවාහන අංශයට කරනු ලබන ආයෝජන ඉහළ නැංවීමට කටයුතු කරමු. බණ්ඩාරගම, ඇඹිලිපිටිය, වව්නියාව, කුලියාපිටිය හා වරායවුර්ති ආර්ථික කලාප පිහිටුවමු. නව කැළණි පාලම ඇතුළු පාලම් 70 ක් වැඩිදියුණු කිරීම හෝ ඉදිකිරීම මඟින් රජය විසින් සැලකිය යුතු පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාහන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කර ඇත. මීට සමගාමීව දුම්රිය මාර්ග පද්ධතිය නවීකරණය කිරීම සහ පුළුල් කිරීමට ද සැලැස්ම කර ඇත, මාතර සහ කතරගම අතර නව දුම්රිය මාර්ගයක් සකස් කිරීම ඒ සඳහා උදාහරණය ලෙස දැක්විය හැකිය.

රජය විසින් ආර්ථික කවුළු පිහිටුවීමට කටයුතු යොදමින් පවතී. මෙමඟින් ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා සියලුම ජන කොටස්වල සෞභාග්‍ය සහතික කෙරේ.

- නිරතදිග ආර්ථික කවුළුව, අධිවේගී මාර්ග ජාලය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ගාල්ල, හම්බන්තොට හා මොණරාගල, මහනුවර හා කොළඹ සම්බන්ධ කෙරෙයි. මෙහි දෙවන අදියර පොකුණර හරහා දඹුල්ලට සම්බන්ධ කරනු ඇත. තවද, මෙම ආර්ථික කවුළුවට දැනට ස්ථාපිත ප්‍රධාන අන්තර්ජාතික ගුවන්තොටුපළ දෙකක් ප්‍රධාන වරායන් දෙකක් ද ඇතුළත් වේ.
- ඊසානදිග ආර්ථික කවුළුව තුළින් උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල මහා පරිමාණ සංවර්ධනයකට මගපෑදෙනු ඇත. තවද, මොරගහකන්ද හා මල්වතු ඔය වාරි ව්‍යාපෘතිවල පූර්ණ ප්‍රතිලාභ ද හිමිවනු ඇත.
- උප ආර්ථික කවුළුව, කෘෂිකාර්මික හා සංචාරක අංශ දියුණු කිරීම පිණිස, නුවරඑළිය හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයන් නුවර-කොළඹ අධිවේගී මාර්ගය සමඟ ද මත්තල හරහා දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය සමඟ ද සම්බන්ධ කෙරේ.
- කොළඹ හා ත්‍රිකුණාමලය සම්බන්ධ කරන ආර්ථික කවුළුව කාර්මික සංවර්ධනයට උපකාරී වනු ඇත.

සමානාත්මතා පදනමක් යටතේ සමස්ත ජනතාවට පාහීය ජල අවශ්‍යතා හා සහිතාරක්ෂක පහසුකම් ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව සහතික කිරීමට ක්‍රියා කරනු ලබයි. හිටපුගත වකුගඩු රෝගය බලපාන ප්‍රදේශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ප්‍රමාණවත් ජල සම්පාදන පහසුකම් නොපවතින නාගරික, ග්‍රාමීය හා වතු ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල නල ජල පහසුකම් වැඩි වර්ධනය කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. රජය හා පෞද්ගලික අංශයේ හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘතීන් ලෙස කල්පිටිය ජලයේ නිර්මලවණීකරණය හා වැලිවිට ප්‍රදේශයේ ජල සැපයුම සම්පාදනය කිරීමට ඇති හැකියාව සොයා බැලීම ද සිදු කෙරේ.

නාගරික අඩු ආදායම් ලබන ජනතාවට හා මධ්‍යම පාන්තිකයන්ට අඩු වියදම් නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් දිරිගැන්වීමට රජය ක්‍රියා කරනු ලබයි. පවුල් රැසකට අඩු වියදම් නාගරික නිවාස අවශ්‍යතාව පවතින බව ගණනය කර ඇත. නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් ලබාදීමට ක්‍රියාකිරීම, මූල්‍ය පහසුකම් ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව ලබාදීම, නිවාස ඉදිකිරීමේ අනුමැතිය ලබාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීම, මහජන උපයෝගීතා සේවාවන් ලබාදීම, දැනටමත් බදු ගෙවන්නන් සඳහා ප්‍රමුඛතාවක් ලබාදීම හා නිවාස වාරික ගෙවීම් සැලසුම් සැකසීමේ දී ඔවුන්ගේ බදු පියවීම සැලකිල්ලට ගැනීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග මඟින් පොදු හා පෞද්ගලික අංශයන් මෙම නිවාස අවශ්‍යතාවයන් සැපයීමට යොමු කිරීමට රජය ක්‍රියාකරනු ඇත.

පොදු ප්‍රවාහන පහසුකම් පුළුල් ලෙස වැඩි වර්ධනය කිරීමට රජය ක්‍රියා කරනු ලබයි. පොදු ප්‍රවාහන පහසුකම් පරිහරණය කරන්නන්ගේ නවතා තැබීමේ රථ ගාල් හා වෙනත් පහසුකම් සහිත බහුවිධ මාදිලියේ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම, වේගන්ගොඩ හා පානදුර අතර දුම්රිය සේවය විදුලි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ලෙස දියුණු කිරීම, කැළණිවැලි දුම්රිය මාර්ගය ධාවන පථ දෙකක් දක්වා පුළුල් කිරීම සහ දඹුල්ල හරහා හබරණ සිට කුරුණෑගල සම්බන්ධ වන පරිදි නව දුම්රිය ධාවන පථ ඉදිකිරීම සඳහා ක්‍රියාකරනු ඇත. පවත්නා ප්‍රවාහන පද්ධතියට නවෝත්පාදනයක් හඳුන්වා දෙමින් බස් ධාවනය සඳහා ප්‍රමුඛතා මංහීරු සකස්කිරීම හා වැඩිදියුණු කළ මාර්ග සංඥා කළමනාකරණ පද්ධතීන් හඳුන්වා දීමට ක්‍රියා කරනු ලබයි. ලබන වසරේ දී, කොළඹ නාගරික ප්‍රදේශය තුළ ධාවන පථ හයකින් සමන්විතව ක්‍රියාත්මක වන සැහැල්ලු දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවයක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් අධ්‍යයනයන් ඉක්මනින් සම්පූර්ණ කිරීමට රජය බලාපොරොත්තු වේ.

මහා නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සමග ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පරිදි දිගු කාලීන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රධාන ප්‍රවාහන සැලැස්ම වේගවත් කිරීමට ක්‍රියා කරනු ලබයි. මේ යටතේ රජය විසින් නුවර, යාපනය, ගාල්ල, කුරුණෑගල හා ත්‍රිකුණාමලය උපායමාර්ගික ස්ථානයන් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ප්‍රධාන නාගරික ප්‍රදේශවල ගංවතුර මැඩපැවැත්වීමේ ව්‍යාපෘතීන් ලෙස කැළණිවැලි නිම්නයේ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතීන් කඩිනම් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මහා නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ විද්‍යා තාක්ෂණ උද්‍යාන හා බහුවිධ මාදිලියේ ප්‍රවාහන පද්ධතීන් පිහිටුවීමට ක්‍රියා කරනු ලබයි.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් යටතේ, "ඉදිකර මෙහෙයුම් සිදුකර පවරා දීම" (BOT) මාදිලියේ ව්‍යාපෘතීන් දෙබරියමත් කිරීමට රජය ක්‍රියා කරනු ලබයි. අවසානයේ දී රජයට බදු පදනම මත පවරා දීමේ බලාපොරොත්තුව ඇතිව කුඩා පරිමාණයේ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘතීන් ඉදිකිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සවිගැන්වීමට රජය ක්‍රියා කරනු ලබයි. මේ යටතේ, රජය විසින් ඉතුරු කරනු ලබන ප්‍රාග්ධන වියදම් තාක්ෂණය හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය කෙරෙහි ආයෝජනය කිරීමට රජය බලාපොරොත්තු වේ.

පරාක්‍රමබාහු රජ සමයේදී
ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියානු සාගරයේ
ගෝලීය ආර්ථික කේන්ද්‍රස්ථානයක් වූ
බවට ඉතිහාසය සාක්ෂි දරයි.
2025 දැක්ම තුළින්, නැවතත් එවන්
සමෘද්ධිමත් යුගයක් වෙත ලඟා
වීමට අපි බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.

උතුරු පළාතේ තිරසාර ජීවර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශාපනය ක්‍රමෝපායක තහර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශාපනය හා කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතිය (මුහුදු ජලය පිරිපහදු කිරීමේ බලාගාරය)

මත්කාරම් තොරතුරු තාක්ෂණ උද්‍යානය

වවුනියාව විශ්වවිද්‍යාලය සංවර්ධනය කිරීම (ශාපනය විශ්වවිද්‍යාලය)

රජරට සංවර්ධනය

- මල්වතු මය ව්‍යාපෘතිය
- පිඹිදුහු පොලොන්නරුව ව්‍යාපෘතිය

ත්‍රිකුණාමලය ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රදේශය

ඉදිරි සංචාරක ව්‍යාපෘති

- කොළඹ කොටුවේ පෞරාණික ගොඩනැගිලි
- දෙසීදුව ඇල සහ අතුරු
- ගාලු කොටුවේ පිහිරා අතිරේක ගොඩනැගිලි
- ගාල්ල ඔන්ධනාගාර ඉඩම්
- ගාල්ල හිකේතන වරාය
- කොත්ගල මුහුදු ගුවන් කෞතුකාගාරය
- කොත්ගල ගොල්ලේ පිරිය
- මාතර ගොල්ලේ පිරිය
- මාතර කොටුවේ පෞරාණික ගොඩනැගිලි
- තංගල්ල කොටුව
- සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණය ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්ත ව්‍යාපෘතිය

වයඹ විශේෂ ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රදේශය

- වරාවල සංචාරක සංවර්ධන
- කල්පිටිය සංචාරක සංවර්ධන
- බිංහිරිය කලාපය
- කුලියාපිටිය කලාපය

උතුරු අධිවේගී මාර්ගය

මොරගහකන්ද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මෘදු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

තැව් සහ කුඩා යාත්‍රා සේවා දියුණු කිරීම

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල් සමාගම් හරහා දේශීය ගුවන් සේවා දිරිතැන්වීම

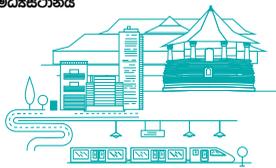

ජලපිරි කර්මාන්ත කලාපය

කෙරවලපිටිය LNG ව්‍යාපෘති සහ පාවෙන පර්යන්තය

බෝගම්බර සංස්කෘතික සහ සංචාරක මධ්‍යස්ථානය

මහනුවර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

අන්තිදිග විශ්වවිද්‍යාලය සංවර්ධනය කිරීම

බස්නාහිර පළාත් මෙහාපොදුස් සංවර්ධන සැලැස්ම සහ ව්‍යාපෘතිය

සැහැල්ලු දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවයක් ඇති කිරීම

කැළණිවැලි දුම්රිය මාර්ගය පුළුල් කිරීම (මංහිරු දෙකක් දක්වා)

මත්තල ගුවන් හොට්‍යළ

කාර්මික කලාපය (සීතාවක කාර්මික කලාපය - කළුතර)

රුහුණු ආර්ථික සංවර්ධන කලාපය (කාර්මික කලාප සහ මත්තල සංචාරක කලාපය)

හම්බන්තොට වරාය

මාතර-කතරගම දුම්රිය මාර්ගය සංවර්ධනය

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ඉදිරි ආයෝජන (පිරපහදු/LNG ශැස්/ඩොක්යාර්ඩ්/සීමෙන්සි/වානේ බල්ලේ)

කාර්මික කලාපය (වාරිල් මවුන්ට් කාර්මික කලාපය - මාතර)

09. තාක්ෂණය සහ ඩිජිටල්කරණය (TECHNOLOGY AND DIGITALISATION)

ඩිජිටල් සහ අනෙකුත් හැඟි වන තාක්ෂණයන් භාවිතය තුළින් ගෝලීය වශයෙන් තරගකාරී රටක් බවට පත්වීමට සහ අංකිතව (Digitally) සවිබල ගැන්වුණු ආර්ථිකයක් කරා ජාතිකයක් ලෙස ගමන් කිරීමටත් අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායයන් සකස් කරගත යුතුව ඇත. වැඩිදියුණු කළ ඩිජිටල් පරිසර පද්ධති (Digital ecosystems) තුළින් අඩු පිරිවැයක් යටතේ ගනුදෙනු සිදුකරගත හැකි වීම, සාර්ව සහභාගිත්වයක් සහිත ආර්ථික වර්ධනයට (Inclusive growth) මෙන්ම විශේෂයෙන්ම ස්වයං-රැකියා සහ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත (SMEs) දිරිගැන්වීම් තුළින් රැකියා ඇති කිරීමට ද අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත.

විද්‍යා හා තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයන්හි පසුගාමී තත්ත්වයක් දැනට පවතී. ඉහළ තාක්ෂණයෙන් යුත් තත්ත්වයෙන් උසස් මෘදුකාංග නිෂ්පාදන (technologically advanced high quality software products) සඳහා ගෝලීය වශයෙන් සැලකිය යුතු ඉල්ලුමක් පවතින අතර එම ඉල්ලුමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලබාගෙන නොමැත. නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශයට (Manufacturing sector) අත්‍යවශ්‍ය තාක්ෂණික සංවර්ධනය කෙරෙහි යොමු වූ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපායයන්හි හිඟයක් පවතී. ඖෂධ, ඉලෙක්ට්‍රොනික, වෛද්‍ය උපකරණ සහ වාහන උපාංග වැනි කර්මාන්ත කෙරෙහි ඇති ධෛර්යමත් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර එම අංශවල පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන (Research and Development) කෙරෙහි ඇති උනන්දුව හා දැනුවත් බව පෞද්ගලික අංශයට ඇති ඉතා සුළු දිරිගැන්වීම් මධ්‍යයේ පහළ මට්ටමක පවතී. 2016 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු තාක්ෂණ සාක්ෂරතා අනුපාතය 27.5% ක පමණ ඉතා පහළ මට්ටමක පැවතුණු අතර, අන්තර්ජාල පහසුකම් පැවති නිවාස ප්‍රතිශතය 15.1% ක් විය. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ (Information Communication Technology – ICT) අංශය තාක්ෂණික සේවා ක්ෂේත්‍රය තුළ දියුණුකලක සිට ඉදිරියෙන් පවතින අතර කෘතීම බුද්ධිය (Artificial intelligence), දත්ත ගවේෂණය (Data mining) සහ අනෙකුත් තත්ත්වයෙන් උසස් තාක්ෂණික සේවා වැනි පැරණි තාක්ෂණයෙන් (Disruptive innovation technologies) විස්තාපනය කළ හැකි නව තාක්ෂණයෙන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම කෙරෙහි යොමුවීම් ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. දැනුම පදනම් කරගත් (Knowledge based) නව ව්‍යාපාර වෙත ආර්ථිකය ප්‍රගමනය විය යුතුය.

-

යෝග්‍ය විදේශ තාක්ෂණයන් ශ්‍රී ලංකාවට ලබාගැනීම උනන්දු කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් ඉදිරිපත් කරන්නෙමු.
ජාතික මෙන්ම පළාත් මට්ටමේ වැදගත්කමක් ඇති ගැටලු විසඳීමට මෙවැනි තාක්ෂණික ආයෝජන යොදාගත හැකිය.

-

ඩිජිටල් තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය තුළ පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරීව ප්‍රවර්ධනය කරන්නෙමු.
රොබෝ තාක්ෂණය (Robotics), සතකාන්ත්‍රික විද්‍යාව (Cybernetics) හා ඉලෙක්ට්‍රොනික වැනි හැඟි වන කර්මාන්ත දිරි ගන්වන්නෙමු. පෞද්ගලික අංශය හා අධ්‍යාපන ආයතන සම්බන්ධ වී උසස් තාක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීමට ආධාර කරන්නෙමු. නව සමාගම්වලට වෙළඳ ප්‍රවේශය වර්ධනය කිරීම සඳහා විවිධ තාක්ෂණ වත්තෙන් කිරීමේ හා ගෝලීය නව සමාගම් ජාල හා සම්බන්ධ කිරීමේ පහසුකම් සලසන්නෙමු. අනාගත සේවා ස්ථාන, වාණිජ කටයුතු සහ නිෂ්පාදන කටයුතු ඩිජිටල් යුගයක් කරා කල්හිසා සැලසුම්කර ගැනීමට පෞද්ගලික අංශය දිරිගන්වන්නෙමු.

පෞද්ගලික අංශය මඟින් තොරතුරු තාක්ෂණ කර්මාන්තයන්හි ආයෝජන දිරිමත් කරන්නෙමු.
ඩිජිටල් උපාංග නිෂ්පාදනය සහ එකලස් කිරීම වැනි කර්මාන්ත ස්ථාපිත කිරීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ දෘඩාංග (ICT hardware) නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයන් ධෛර්යමත් කරන්නෙමු. තොරතුරු තාක්ෂණ සහ ව්‍යාපාර ඛණිත මූලාශ්‍ර වෙත පැවරුම් (Business Process Outsourcing – BPO) සේවා සපයන්නන් සඳහා වැඩිදියුණු කළ ආයෝජන පරිසරයක් ඇති කරන්නෙමු. උසස් මෘදුකාංග (Software) හා දෘඩාංග (Hardware) නිෂ්පාදන අංශයේ උසස් පුහුණු පාඨමාලා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අධ්‍යාපන ආයතන ක්‍රියාකාරීව දිරිගන්වන්නෙමු.

අපි තොරතුරු තාක්ෂණය සහ සන්නිවේදනය පිළිබඳ සාක්ෂරතාවය පාසල් විෂය නිර්දේශයට ඇතුළත් කරන්නෙමු. මෙම ප්‍රයත්නය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ සඳහා අපි සපයන්නෙමු. මුල් යුගයේදීම පාසල් විෂය නිර්දේශයට තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඇතුළත් කිරීම තුළින් කුසලතා උගත කම්කරුවන් ලෙස හෝ අවිධිමත් අංශයේ ශ්‍රමිකයින් වශයෙන් තරුණ පිරිස ශ්‍රම වෙළඳපොළට එකතුවීමේ ඉහළ අනුපාතය හිසා හටගන්නා කුසලතා පරතරය අඩු කිරීමට හැකිවනු ඇත.

අපි නොමිලේ ලබාදෙන වයි-ෆයි කලාප වැඩිකරන අතර, අන්තර්ජාල ප්‍රවේශ පහසුකම් පුළුල් කිරීම සඳහා දිරිදීමනා ලබා දෙන්නෙමු. පුරවැසියන් සවිබල ගැන්වීමේ හා සබඳතා වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් යටතේ රජය විසින් මෙම පියවර ගනු ලැබේ. ආර්ථික ඩිජිටල්කරණයේ මට්ටම ඉහළ නැංවීමට අඩු පිරිවැයක් යටතේ අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබාදීම අත්‍යවශ්‍ය බැවින් රජය මඟින් වෙළඳපොළ සහ නියාමනය සම්බන්ධ බාධක ඉවත් කිරීමට පියවර ගනු ඇත.

අපි ජාතික ඩිජිටල් හැඳුනුම සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ගය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යන්නෙමු. රජය හා පෞද්ගලික සේවා සපයන්නන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව ඩිජිටල් ගනුදෙනු සඳහා යෝග්‍ය පරිසරයකට මංපෙත් විවර කරන අනන්‍ය ඩිජිටල් හැඳුනුමක් මඟින් නිරවද්‍යතාවය සහතික කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පියවර ගෙන තිබේ. මෙම ඩිජිටල් හැඳුනුම ලේඛනවල අත්සන් කිරීමේදීත්, ගෙවීම් කටයුතුවලදීත් යොදාගත හැකිය. ජාතික ඩිජිටල් හැඳුනුම්පතෙහි ඇතුළත් ජීවමිතික දත්ත මඟින් වඩාත් ආරක්ෂිතව ගනුදෙනු සිදුකිරීම, රජයේ දත්ත කළමනාකරණය හා අධීක්ෂණ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණුකිරීම සඳහා ඉඩ සලසනු ඇත.

අපි රජයේ මෙහෙයුම් ඩිජිටල්කරණය කිරීම වැඩි කරන්නෙමු. අපි පුරවැසියන්ට අවශ්‍ය මූලික බිම් මට්ටමේ සේවා කාර්යක්ෂමව සැපයීමට 'රී-ග්‍රාම නිලධාරී' ව්‍යාපෘතිය ද ඇතුළත්ව ඇති 'SMART' සමාජ සහ පුරවැසි හැකියා සංවර්ධන වැඩසටහන් දියත් කරන්නෙමු.

අපි තොරතුරු තාක්ෂණය සහ සන්නිවේදනය මත පදනම් වූ අලෙවිකරණ මාධ්‍යයන් ශක්තිමත් කරන්නෙමු. විශේෂයෙන් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් ද ඇතුළුව දේශීය නිෂ්පාදකයින්ට පුළුල් ගෝලීය වෙළඳපොළට පිවිසීමට ඉඩහසර ලබාදෙමින් තොරතුරු තාක්ෂණය සහ සන්නිවේදනය මත පදනම් වූ අලෙවිකරණ මාධ්‍යය ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය සමඟින්ම හඳුන්වා දෙන්නෙමු. තොරතුරු අසම්පූර්ණභාවය දුරලමින් අදාළ ගනුදෙනු පිරිවැය අඩුකර ගැනීමට උපකාරීවන හුදු යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයෙන් මිදුණු කෘෂි ව්‍යාපාර වෙත ගොවි ජනතාව ප්‍රවිෂ්ඨ කරවීම පිණිස ජංගම දුරකථන පදනම් කරගත් තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණයෙන් සවිගැන්වුණු වැඩිදියුණු කෘෂිකාර්මික සේවා ප්‍රවර්ධනය කෙරෙනු ඇත.

අවශ්‍ය අධීක්ෂණ යටතේ ණය දෙන්නන් සහ ණය ලබාගන්නන් අතර සෘජුවම ණය හුවමාරු කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සහ ජංගම ගෙවීම් ක්‍රමවල නව්‍යතාවයන් දිරිගන්වන්නෙමු. මෙමඟින්, තියුණු සම්බන්ධතා ජාලයක් වර්ධනයවීම සහ මෙම උපාංගයන් මිලදී ගැනීමේ හැකියාව වර්ධනය කරනු ලබන අතර, සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ටත්, අඩු ආදායම්ලාභී කුටුම්භවලටත්, මූල්‍ය සේවා රැසක් සැපයීමට අපේක්ෂිත අතර එමඟින් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර වැඩිදියුණු කිරීමට පහසුකම් සලසමින් මූල්‍ය ගනුදෙනු වඩාත් වේගවත් සහ ලාභදායී වනු ඇත.

ලියාපදිංචිය, නියාමනය හා ගැටලු නිරාකරණය කළ හැකි වනු පිණිස ශ්‍රී ලංකා ජාතික බුද්ධිමය දේපළ පිළිබඳ කාර්යාලය ශක්තිමත් කරන්නෙමු. ඉහළ තත්ත්වයේ පවතින විදේශීය තාක්ෂණය ලබාගැනීමට සහ නවෝත්පාදන සිදුකිරීමට දිරිමත් කරන බැවින් ව්‍යවහාරික ප්‍රවේශයකට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී බුද්ධිමය දේපළ කළමනාකරණ පද්ධතියක් අවශ්‍යය.

ඉලෙක්ට්‍රොනික ගනුදෙනුවලට අදාළ තෙතික රාමුව ශක්තිමත් කරන්නෙමු. ඉලෙක්ට්‍රොනික ගනුදෙනු (සංශෝධිත) පහත මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඊ-වාණිජ්‍යය හිති රාමුව සිංගප්පූරුව, ඕස්ට්‍රේලියාව, චීනය හා අනෙකුත් සංවර්ධිත රටවල මට්ටමට රැගෙන විනු ඇත. සයිබර්-ආරක්ෂණ රාමුව ද තවදුරටත් ශක්තිමත් කරනු ලැබේ.

10. සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන්

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වර්ධනය සවිබල ගැන්වීමට මෙන්ම අප රටේ ජීවත්වන වඩාත් පීඩාවට පත් ජනගහනය ආරක්ෂා කිරීමට ද රජය එක හා සමානව කැපවනු ඇත.

දිළිඳු හා අපහසුතාවලින් පෙළෙන ජනගහනයට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආවරණයක් හා කාර්යක්ෂමතාවයක් දැනට පවතින සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් තුළින් නොලැබේ. ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම වැටුපක් ලබන්නේ රජයේ සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාම වැටුප් ලබන්නන් පමණක් වන අතර, ඵලෙස විශ්‍රාම වැටුප් ලබන්නන් සමස්ත අවුරුදු 60 ට වැඩි ජනගහනයෙන් සියයට 20 ක් පමණි. සෙසු අවුරුදු 60 ට වැඩි ජනගහනය ප්‍රමාණවත් හෝ කිසිසේත්ම විශ්‍රාම වැටුපක් නොලබන හෝ, විශ්‍රාම ගැනීමේදී එක්වර ගෙවනු ලබන මුදලකට (මෙය විශ්‍රාම වැටුපක් නොවේ) පමණක් හිමිකම් කියන කාණ්ඩවලට අයත් වේ. තවද, ජාතික දිළිඳුකම් දුරලීමේ වැඩසටහන (සමෘද්ධි) නිසි ලෙස ඉලක්කගතවී නොමැත. නවතම ගෘහස්ථ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව, සමස්ත කුටුම්භ සංඛ්‍යාවෙන්, දිළිඳු ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබුණේ සියයට 5.3 ක් වුවද 2013 වසරේදී සමෘද්ධි සහනාධාර සඳහා සියයට 16 ක් හිමිකම් පා ඇත. මේ අතර, මෙවැනි ගැටලුවලට පිළියම් යෙදීම අත්‍යවශ්‍ය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය වයස්ගතවීමේ සංසිද්ධිය හේතුවෙන් අනාගතයේදී සමාජ ආරක්ෂණ පිරිවැය වැඩිවනු ඇති බැවිනි. නිසි පිළියම් යෙදීම තුළින් දිළිඳු හා අපහසුතාවලින් පෙළෙන ජනගහනය නිසි ලෙස ආරක්ෂණය වනු ඇත.

→ **අප රජය මඟින් ඒකාබද්ධ, කාර්යක්ෂම සමාජ ආරක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරනු ඇත.** මෙමඟින් වැඩසටහන් ප්‍රතිලාභීන් අතිවිභාදනය (එකම තැනැත්තාට නැවත ප්‍රතිලාභ ලැබීම) අවම වී පරිපාලන වියදම් අඩුවනු ඇත. ශ්‍රී ලංකා රජයේ ආංකිත (Digitized) ඒකාබද්ධ පද්ධතියේ මෙම ප්‍රතිලාභීන්ගේ මධ්‍යගත දත්ත සමුදායක් ඇතුලත් වනු ඇති අතර, ප්‍රතිලාභීන් ඉලක්ක කිරීම ද ප්‍රමිතිකරණ යාන්ත්‍රණයකට අනුව සිදුවනු ඇත.

→ **සියලුම සේවකයින් සඳහා අප රජය විසින් දායක විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ ක්‍රමයක් ආරම්භ කරනු ඇත.** විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමවල ආවරණය වැඩිදියුණු කිරීමටත් ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම වැටුපක් සහතික කිරීමටත් අප රජය විසින් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. තවද, සියලුම දෙනාට මූලික ආදායමක් සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා විශ්වීය දායක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.

රජය විසින් සමෘද්ධි වැඩසටහනේ ඉලක්කගත කිරීම වැඩිදියුණු කරනු ඇත. ඉලක්ක කිරීමේ ගැටලු විසඳීම සඳහා ඇතුලත් වීමේ හා පිටවීමේ යාන්ත්‍රණයක් ද සහිතව ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමේ පැහැදිලි සුදුසුකම් නිර්ණායක අර්ථ දක්වනු ඇත. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය හා ජීවනෝපාය සංවර්ධනය අතර සම්බරතාව වර්ධනය කිරීම තුළින් රජය මඟින් ආදායම් උත්පාදන හැකියාව නඟා සිටුවනු ඇත. තවද, ඩිජිටල්කරණ ක්‍රියාවලිය හරහා අතිරේක ආදායම් යෝජනාක්‍රමවල කාර්යක්ෂමතාව හා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණුවනු ඇත.

වෙනස් ලෙස හැකියාවන් සහිත පුද්ගලයින් සඳහා පොදු සේවාවන්ට, අධ්‍යාපනයට හා රැකියා අවස්ථාවන්ට ඇති ප්‍රවේශයන් වැඩිදියුණු කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු. වෙනස් ලෙස හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයන්ට ස්වාධීනව හා ආත්ම විශ්වාසයකින් යුතුව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය මූලික යටිතල පහසුකම් රජය විසින් වර්ධනය කරනු ඇත. උදාහරණයක් ලෙස ගොඩනැගිලි තුළට රෝද පුටු මඟින් ප්‍රවේශවීමට, දෘෂ්‍යාබාධිත ජනගහනය සඳහා උපකාරී වන ලෙස ගඩොල් ඇතිරීමට හා පොදු ස්ථාන හා ප්‍රවාහන සේවාවල ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය නිවේදන සැපයීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. මේ අතරම ඉලක්කගත අධ්‍යාපනය මඟින් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය පහසු කරවනු ඇති අතර, එමඟින් වෙනස් ලෙස හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට සක්‍රීයව දායක කරගනු හැක.

11. කෘෂිකර්ම සහ තිරසාර සංවර්ධනය

චක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කයන්ට අනුකූලව හා වර්තමාන ආර්ථික වර්ධනයට ඉඩ සලසන අතරම, අනාගත පරපුරේ සමෘද්ධිය තහවුරු කරනු ඇත. විවිධ ආහාර ආහාරක්ෂිතතාව අවම කිරීමටත්, අඩු පහසුකම් සහිත දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධනය කරමින් පරිපූර්ණ ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති කිරීමත් රජය විසින් කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. දේශගුණික විපර්යාසවල අවදානම හඳුනා ගනිමින්, පරිසරය සුරැකීමටත්, ආපදා කළමනාකරණයටත්, බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවයටත් ප්‍රමුඛතාව දෙනු ඇත. මේ සියල්ල ඉටුකරනු පිණිස පාලනයේ මූලික ප්‍රතිසංස්කරණ සිදුකරනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය අඩු ඵලදායීතාවයෙන් පෙළෙන අතර එය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට හා දිළිඳුකමට ද හේතු වේ. සහල් ඇතුළුව දේශීයව වගා කෙරෙන බෝගවල ඵලදායීතාව දියුණු වෙමින් පවතින රටවල මට්ටම අනුව වුවද, නොසතුටුදායක මට්ටමක රැඳී පවතී. වර්ෂ 2015 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයෙන් මිලියන 4.7 ක් මන්දපෝෂණයෙන් පෙළෙන බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, මෙය කලාපීය වශයෙන්, විශේෂයෙන් වතු අංශයේ, දැඩි විෂමතාවක් පෙන්වීය. තිරුබදු හා තිරු බදු නොවන බාධක පිළිබඳ රජයේ ප්‍රතිපත්තිවල තත්කාර්ය වෙනස්කම් ආහාර ආහාරක්ෂිතතාවය උග්‍ර කිරීමට ද හේතු වී ඇත.

රජය කෘෂිකාර්මික වෙළඳපොළ කාර්යක්ෂමතාව සඳහා පහසුකම් සපයනු ඇත. බෝග නිෂ්පාදන හා වැඩිදියුණු කිරීමත්, කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනයත්, මහා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යවසායන් පිහිටුවීම හා වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදෙන බෝග හඳුන්වාදීමත් සඳහා අප විසින් පහසුකම් සපයනු ඇත. මේ යටතේ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන, කෘෂිකාර්මික මහා කලාප පිහිටුවීම, හා අගය දාමයේ සවිබල ගැන්වීම ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතුළත් වේ.

රජය විසින් පෞද්ගලික අංශයේ සහභාගිත්වයන් හැකි අවස්ථාවලදී රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල් ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය නවීකරණය කිරීමත් 'අලෙවිකරු-ගොවි ගිවිසුම්' වැනි ආකෘති යටතේ වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ස්ථායී නවීන අගය දාමයන් හඳුන්වාදීමටත් ගිවිසුම්ගත වගා ක්‍රමය (Contract Grower Systems) කෘෂිකාර්මික මහා කලාප පිහිටුවීමට පෞද්ගලික අංශය දිරිගන්වනු ඇත. ගබඩාකරණය හා ප්‍රවාහනය සඳහා නවතම විසඳුම් ඇතුළත් කෘෂිකාර්මික ප්‍රවාහන පාලය (Agriculture Logistic Network) රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල් ව්‍යාපාරයක් මඟින් හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය තොරතුරුවල අසමතුලිතතාව අවම කිරීමටත් විසැහිත් කෙරෙන හීරක්ෂණය මඟින් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ යාමට ද හේතුවනු ඇත.

යෝජිත කෘෂිකාර්මික අංශයේ නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය කඩිනම් කරනු ඇත. වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තයේ හා අගය දාමවල අයෝජනය පිණිස සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා දිරි දීම හා ව්‍යුහයක් හඳුන්වා දෙනු ඇත. මේ යටතේ පෞද්ගලික අංශයේ, කුඩා පරිමාණ නිෂ්පාදකයන් අතර හවුල්කාරිත්වය ප්‍රවර්ධනය කෙරෙනු ඇත. එමඟින් ඵලදායීතාවය, ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව හා විවිධාංගීකරණය ඉහළ නැංවීම සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීමත්, තාක්ෂණය ගලා ඒමත් සිදුවනු ඇත.

රජය වැවිලි අංශය නවීකරණයට දිරිගන්වයි. වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේ ජනතාවට හොඳ ජීවන තත්ත්වයක් තහවුරු කරමින්, වැවිලි අංශයේ ජාත්‍යන්තර තරගකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට බලපෑම් කරනු ඇත. විශේෂිත වෙළඳපොළ ගවේෂණය කිරීමටත් ප්‍රති අපනයන සඳහා තේවල අගය එකතු කිරීමේ හා රබර්, පොල් හා සීනි නිෂ්පාදනය සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමත් මීට ඇතුළත්ය.

රජය තේ, රබර්, පොල් හා සාම්ප්‍රදායික නොවන අපනයන ක්ෂේත්‍රයන්හි සුළුපරිමාණ වැවිලිකරුවන්ට උපකාර කරනු ඇත. අප විසින් සුළු පරිමාණ වැවිලිකරුවන්ට නිෂ්පාදන හා සැකසුම් වර්ධනය කර ගැනීමටත් ඵලදායීතාව වර්ධනය කර ගැනීමටත්, ගෝලීය වෙළඳපොළ අවස්ථාවලින් වාසි ලබාගැනීම සඳහා තම නිෂ්පාදන හැඩගස්වා ගැනීමටත් උදව් කරනු ඇත. එසේම ගෝලීය වශයෙන් සිදුවන හදිසි මිල පහළ වැටීම්වලදී කෙටි කාලීනව මිල සහායන් රජය විසින් ලබා දෙනු ඇත.

අප විසින් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කරන්නෙමු. කිරි යොදාගෙන කෙරෙන නිෂ්පාදනයන්හි අගය එකතු කිරීම හා සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ආයෝජනය කිරීම සඳහා ණය පහසුකම් සකසනු ඇත. රජය කුකුළු පාලන කාර්මාන්තයට සහාය ලබා දෙනු ඇත.

රජය විසින් ධීවර කර්මාන්ත අංශයේ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත. තිරසාර ධීවර අංශයක් උදෙසා මත්ස්‍ය ගුණාත්මක භාවය සහ ඵලදායීතාවය උසස් කිරීමට ධීවර අංශයටත්, මුහුදු මත්ස්‍ය තොග තක්සේරුවටත් ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකසනු ඇත. අපි වරාය ව්‍යාපාර සංවර්ධනය, ජලජීවී සංවර්ධනය සහ පුළුල් මත්ස්‍ය කලාප පිහිටුවීමට පෞද්ගලික අංශයේ සහකාරත්වය දිරිගන්වමු. මෙම අංශය සඳහා ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා පනවා ඇති සියයට 40 ක විදේශීය ආයෝජන සීමාව රජය විසින් ලිහිල් කරනු ඇත.

තරඟකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාර හිමියන්ට කෘෂි ව්‍යාපාර සහයෝගිතා ව්‍යාපෘතියක් රජය විසින් ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබේ. මේ ව්‍යාපෘතිය ඔස්සේ රාජ්‍ය, පෞද්ගලික, නිෂ්පාදන සහ හවුල්කාරීත්වය කෘෂි ව්‍යාපාරයේ ස්ථාපිත වී පුළුල් වනු ඇත. මෙමඟින් ග්‍රාමීය මූල්‍ය සේවා සැපයීම, ඒකාබද්ධ මූල්‍යකරණය සහ අවදානම් හුවමාරු කර ගැනීම ඔස්සේ සුළු පරිමාණ ගොවීන්, ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් ලෙස සවිබල ගැන්වීම සිදු වේ. අපි සුළු පරිමාණ නිෂ්පාදකයන් සහ නවීන අගයදාම ක්‍රියාකරුවන්ගේ අතර සබඳතා සඳහා පහසුකම් සපයන්නෙමු.

අපි පෝෂ්‍යදායී වගා පුරුදු දිරි ගන්වමු. ආහාරවල ගුණාත්මක භාවය සහ අවසර ලත් පොහොර මට්ටම් සඳහා ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගයක් හඳුන්වා දෙනු ඇත. මෙමඟින් කාබනික නිෂ්පාදන වෙළඳපොළ තුළ ප්‍රමාණවත් ලෙස තිබෙන බවට සහතික වනු ඇත.

භූගෝලීය සහ ජනගහන කණ්ඩායම් තුළ පුළුල් ආදායම් විෂමතා නිසා අසමාන ආර්ථික සංවර්ධන කලාප දක්නට ලැබේ. උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වලටත්, මොණරාගල සහ වතුකර ප්‍රජාව තුළ ඉහළ දර්ශක අනුපාතිකයක් දැකගත හැකිය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට අවම පළාත් දායකත්වය උතුරු පළාතෙන් වේ. උඹව පළාතේ ගෘහ ඒකක සියයට 21 ක් ජාතික දර්ශක රේඛාවට පහළින් පවතී. එසේම, වතුකර අංශයේ ගෘහ ඒකක ආසන්න වශයෙන් සියයට 55 ක් 2013 වසරේ දිළිඳුම ගෘහ ඒකක සියයට 40 ට අයත් වේ. සම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලීම, අලෙවිකරණ සහ යටිතල පහසුකම්වල දුර්වලතා නිසා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ගේ සීමිත භූගෝලීය ව්‍යාප්තිය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඉහළ දර්ශක මට්ටම් සඳහා ඉවහල් වී ඇත. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකාලීන සංවර්ධන අපේක්ෂාවන්ට දිළිඳු කලාපයන් බාධාවක් නොවන බව තහවුරු කිරීමට සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රජය විසින් සමබර ප්‍රවේශයක් ගනු ඇත.

රජය නව සංවර්ධන බැංකුවක් ස්ථාපනය කරනු ඇත. මෙය සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත අරමුණු කරගනිමින්, දැනට පවත්නා මූල්‍ය ආයතන යොදාගනිමින් මෙම කලාපයන්ට මූල්‍යකරණ පහසුකම් සලසාදීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන දීර්ඝකාලීන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා සහාය දැක්වීමටත්, මූල්‍යකරණය සඳහා ප්‍රවේශය ලබාදීමටත් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මෙයට රුහුණ සංවර්ධන කලාපය, ත්‍රිකුණාමල ආර්ථික සංවර්ධන කලාපය, වයඹ විශේෂ ආර්ථික සංවර්ධන කලාපය (චිරංගිල සංචාරක සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, කල්පිටිය සංචාරක සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, බිංගිරිය කලාපය, කුලියාපිටිය කලාපය) සහ රජරට සංවර්ධන කලාපය (මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය, මල්වතුඔය ව්‍යාපෘතිය, පිබ්බේන පොළොන්නරුව ව්‍යාපෘතිය) ඇතුළත් වේ.

උතුරු පළාතේ දිස්ත්‍රික්ක 5 සඳහාම රජය අවබෝධාත්මක දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධන සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. හඳුනාගත් ප්‍රමුඛතා ගැටලු වනුයේ (අ) නැවත පදිංචි කිරීමට අදාළ ගැටලු නිරාකරණය කිරීම (ආ) හානියට පත් යටිතල පහසුකම් නැවත ඉදිකිරීම (ඇ) ජීවනෝපාය සඳහා පහසුකම් සැලසීම, ප්‍රජා අවශ්‍යතා සහ පාහීය ජලය සඳහා පහසුකම් සැපයීම.

- හිමිකරු මූලික නිවාස යෝජනා ක්‍රමය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන අතරතුර සියලු පහසුකම් සමඟින් නිවාස 65,000 ක් ඉදිකරනු ඇත.
- පදිංචි වූ පවුල් සඳහා සහිතාරක්ෂක පහසුකම්, පාහීය ජල පහසුකම් සහ අනෙකුත් මූලික යටිතල පහසුකම් සැපයීමට ප්‍රමුඛතාවය ලබාදෙනු ඇත.
- රජය මෙම පළාත තුළ සේවා නියුක්තිය සහ ජීවනෝපාය මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. ඒ සඳහා පුහුණුව, ණය පහසුකම් සහ වෙළඳපොළ සඳහා ප්‍රවේශය ලබාදීම ද අවශ්‍ය වනු ඇත. උතුරු පළාතේ වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගයන් වූ ගොවිතැන්, ධීවර හා පශු සම්පත් කර්මාන්ත සඳහා පහසුකම් සපයනු ඇත. කළාපයේ නව ධීවර වරායක් ඉදිකිරීම සහ පවතින වරාය අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා මූලපුරනු ඇත.

- මෙම දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධනය කිරීමට නව දේශීය ආදායම් පහත මඟින් උතුරු පළාතේ ආයෝජන සඳහා ඉහළ ප්‍රාග්ධන දීමනා සලසයි.
- අතුරුදහන් වූ පුද්ගලයින්ගේ කාර්යාලය විසින් අතුරුදහන් වූවන් සිටින පවුල්වලට අතුරුදහන් වූවන් නොදුටු බවට සහතිකයක් නිකුත් කිරීමේ යෝජනාව අනුමත කර ඇත. සුභසාධක වැඩසටහන්, ඉඩම් සහ වෙනත් වත්කම් සඳහා හිමිකම් ප්‍රකාශ කිරීමේදී ඇතිවන දුෂ්කරතා විසඳීමට මෙය උපකාරී වේ.

රජයේ ඌව පළාතේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම. අප මූලිකවම ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, පාලම් ඉදිකිරීම, නගර සංවර්ධනය, කුඩා සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වාරිමාර්ග හා පානීය ජල සැපයුම් පහසුකම්, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ වාරිමාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (වෙල්ලස්ස හවෝදය), රිදිමාලියද්ද ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, තේ සහ රබර් කර්මාන්තයේ නියුතු සුළු ප්‍රමාණයේ ව්‍යවසායකයින් නැවත පුනර්ජනනීය කිරීමත් මේ යටතේ සිදු කෙරේ. මීට අමතරව, මූල්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙනු ඇත.

රජය විසින් කලාපීය තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම. මෙමඟින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට නව තාක්ෂණයට පිවිසීමේ හැකියාව ලැබේ. ඒ අනුව ඉල්ලුම සහිත නිෂ්පාදන, වෙළඳපොළ ඉලක්ක හඳුනාගැනීම, අන්තර්ජාලය හරහා අලෙවිකරණය සිදුකිරීමටත් සහය දෙනු ඇත.

මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ඇති කිරීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රමෝපායයන් දියත් කරනු ඇත. විශේෂයෙන්ම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ගේ වර්ධනය උදෙසා ද, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ඉහළ නැංවීම පිණිස ද මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය මෙන්ම මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය ඉහළ නැංවීමේ වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අනුව, දිවයින පුරා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ගේ ව්‍යාප්තිය ඉහළ නැංවීම සඳහා අප සහනදායී ණය යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වාදීමට කටයුතු කරනු ඇත. මෙහිදී ණය ලබාගැනීමේ දී ණය ඇප නොමැති වීම නිසා ඇතිවන අපහසුතා මගහැරවීමට රජය විසින් බහුපාර්ශ්වීය ආයතනයන්හි සහයෝගය ද ඇතිව සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා වන ණය ඇප ආවරණ යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාවික විපත්වලට ගොදුරුවීමේ අවදානම ඉහළ යාමට පරිසර හා ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධ දුර්වලතාවයන් හේතු වී ඇත. නිරන්තරයෙන් ඇතිවන නියඟ, ගංවතුර සහ නායයාම් තත්ත්වයන් මානව මෙන්ම මූල්‍ය පිරිවැය ඉහළ යෑමට හේතු වී ඇත. කාර්මික කටයුතු වර්ධනය වීම මෙන්ම නාගරීකරණය හේතුවෙන් පරිසර දූෂණය ද ඉහළ යමින් පවතී. කසල හා ජල කළමනාකරණ පද්ධතීන් ප්‍රමාණවත් නොවීම, නියාමනය සම්බන්ධ දුර්වලතා මෙන්ම ශක්තිමත් අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වීම නිරසාර සංවර්ධනය සඳහා අභියෝගයක්ව පවතී.

ආපදා කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රජය විසින් පියවර ගනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම නිවසක්ම ස්වභාවික ආපදාවලට විරෝධීව රක්ෂණාචරණය කිරීම සඳහා ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල යටතේ රජය විසින් දැනටමත් ආපදා රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයක් ස්ථාපනය කර ඇත. මෙමඟින් ආපදාවලට ලක්වුවත් හට රජයට පිරිවැයක් නොවන පරිදි මෙම රක්ෂණ අරමුදල හරහා තමන් මුහුණ පෑ ආපදාව සම්බන්ධයෙන් හිමිකම් ගෙවීම් ලබාගැනීමට හැකි වේ. තවද, ආපදාවන්ගෙන් අනතුරුව සිදුකරන නැවත ඉදිකිරීම් කටයුතු මූල්‍යනය කිරීම පිණිස ජාතික ආපදා රක්ෂිත අරමුදලක් ස්ථාපනය කරනු ඇත. නායයෑමට ලක්වන ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ප්‍රජාවන් පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට රජය විසින් තීරණය කර ඇත. එමෙන්ම, ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් අංශවලට අදාළව ආපදාවන් හා ආපදාවන්ට ගොදුරුවීමේ අවදානම පිළිබඳ තක්සේරු කරනු ලබන අතර එම අංශ සඳහා රක්ෂණාචරණ යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ඇත.

පරිසරයට හානිකර වායු විමෝචනය අවම කරන පරිදි ආර්ථික සංවර්ධනය සිදු කිරීම දිරිගැන්වීමට අප විසින් නිලහරිත ප්‍රවේශය අනුගමනය කරනු ඇත. මෙහිදී සාගර හා මුහුදු සම්පත් පාරිසරික නිරසාර භාවය ආරක්ෂාවන පරිදි භාවිතා කරනු ලබන අතර කාබනික වගා ක්‍රම සහ පිරිසිදු පුනර්ජනනීය බලශක්ති භාවිතය දිරිගැන්වනු ඇත. තවද, මෙම අංශයට අදාළ පර්යේෂණ කටයුතු දිරිගැන්වීමට අදාළ පියවර ද ගනු ඇත. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනයට හරිත තාක්ෂණික ක්‍රියාමාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම් රජය විසින් ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත.

අප විසින් වඩා පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන අංශයක් දියුණු කරනු ඇත. දියුණු පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් ඇති කිරීම සහ මාර්ග ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම පුද්ගලික වාහන භාවිතය අවම කිරීමට හේතු වනු ඇත. ඉන්ධන භාවිතය අවම කරන ඉහළ ඉන්ධන කාර්යක්ෂමතාවක් සහිත වාහන භාවිතය රජය විසින් දිරිගැන්වනු ඇත.

අප විසින් හරිත මූල්‍යන ක්‍රමෝපායක් හඳුන්වා දෙනු ඇත. මෙමඟින් හරිත ව්‍යාපෘතිවල වඩාත් සක්‍රීයව ආයෝජනය කිරීම සඳහා බැංකු සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන දිරිගැන්වනු ඇත. එමඟින් ආර්ථික වර්ධනයෙන් පරිසරයට වන බලපෑම අන්තර්ග්‍රහණය කිරීමට හැකි වනු ඇත.

නිරසාර බලශක්ති නිෂ්පාදනය සහ ගබඩාකරණය දිරිගැන්වීමට රජය පියවර ගනු ලබයි. තවද, කුඩා ජලවිදුලි ව්‍යාපෘති, සුළං බලය සහ සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘති වැනි සම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනන බලශක්ති තාක්ෂණ භාවිතය දිරිගන්වනු ලබයි. ජාතික ජාලයට සම්බන්ධ කරමින් පියසී මත සූර්යබල පැනල ස්ථාපනය කිරීම අපි ප්‍රවර්ධනය කරන්නෙමු. විදුලි හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කරන ලද 'සූර්ය බල සංග්‍රාමය' මඟින් වර්ෂ 2020 දී ජාතික ජාලයට සූර්යබල විදුලිය මෙගාවොට් 200 ක් ද 2025 දී මෙගාවොට් 1,000 ක් ද වකතු කිරීමට ඉලක්ක කර ඇත.

රජය විසින් බලශක්ති අංශයට මිල සූත්‍රයක් සකස් කරනු ලැබේ. බලශක්ති නිෂ්පාදනයන් හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය වාණිජ ව්‍යවසායයන් සඳහා සූත්‍රයක් පදනම් කරගත් මිල යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ගෝලීය බලශක්ති මිල උච්චාවචනයන්හි බලපෑම අවම කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත. රාජ්‍ය වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය ශක්‍යතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන මිල යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීමට අප බලාපොරොත්තු වේ. එමඟින්, ඔවුන්ට වඩා විනිවිදභාවයකින් යුතුව ගෝලීය මිල උච්චාවචනයන්හි බලපෑම දේශීය පාරිභෝගිකයන් වෙත යොමු කිරීමට හැකි වනු ඇත. සියලු සහනාධාර හිඟවීම්ව හඳුනාගෙන විනිවිදභාවයකින් යුතුව පාරිභෝගිකයන් හට ලබා දීමට කටයුතු කරයි.

රජය විසින් ඉල්ලුම කළමනාකරණය සහ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනු ඇත. විශේෂයෙන්ම, බලශක්ති පිරිමැසුම්දායක, මෝටර් රථ, විදුලි බල්බ සහ විදුලි උපකරණ ආනයනය දිරිගැන්වීම සඳහා දීමනා ලබාදීමට අප කටයුතු කරන්නෙමු. කාර්යක්ෂම බලශක්ති භාවිතය දියුණු කිරීම සඳහා, විදුලි උපකරණ සඳහා වන බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය තක්සේරු කිරීමේ තරු අනුපාත ක්‍රමයක් භාවිතා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු. එසේම, බලශක්ති පිරිමැසීමට උපකාරී වන බලශක්ති භාවිතය කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රමාණය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන 'ස්මාර්ට් මීටර්' අනිවාර්ය කරන්නෙමු. තවද, පරිසර හිතකාමී ඉදිකිරීම් ක්‍රමවේදයන් සහ සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන තාක්ෂණ වැනි බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නංවන කාර්මික ක්‍රියාවලියන් දිරිගන්වන්නෙමු.

රජය විසින් ඛනිජ තෙල් කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඛනිජ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආනයනය, අපනයනය, බෙදා හැරීම සහ අලෙවිකරණය නියාමනය කිරීම සඳහා අදාළ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන්නෙමු. එසේම, ඛනිජ සම්පත් ගවේෂණය සහ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සංවර්ධනයට ද පියවර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු. කලාපීය ඛනිජ තෙල් කර්මාන්තය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දායකත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ත්‍රිකුණාමලයේ තෙල් ටැංකි සංවර්ධනය ද සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ඇත.

පුරවැසියන් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කිරීම දිරිගැන්වීමට අප විසින් කටයුතු කරනු ඇත. කසළ කළමනාකරණය ලංකාවේ එක් ප්‍රධාන ගැටලුවක්ව පවතී. මේ සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුමක් ලබාදීම කෙරෙහි රජය යොමු වී ඇත. මෙහිදී බදු දිරිගැන්වීම් ලබාදීම තුළින් කසළ අඩු කිරීමට, නැවත භාවිතා කිරීමට සහ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය කිරීමට පුද්ගලයන් මෙන්ම ආයතනයන් දිරිගැන්වීම පිණිස අප කටයුතු කර ඇත. තවද, නිවාස ඒකකයන්හි කසළ තෝරා වෙන්කර බැහැර කිරීමට මෙන්ම ඉන්ධන නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කිරීම දිරිගැන්වීමට අප කටයුතු කර ඇත.

බලශක්ති නිෂ්පාදනය සඳහා කසළ භාවිතා කිරීමේ ව්‍යාපෘති අප විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. අවිධිමත් ලෙස කසළ බැහැර කිරීමෙන් උද්ගතවන ගැටලු නිරාකරණය කිරීම පිණිස පෞද්ගලික-රාජ්‍ය හවුල් ව්‍යාපෘති රාශියක් දියත් කිරීම සඳහා රජය විසින් පුද්ගලික අංශය සමඟ එක්ව අඛණ්ඩව කටයුතු කරනු ඇත. මෙහි දී ඝණ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමට ගෝලීයව භාවිතා කරනු ලබන වඩාත් සුදුසුම ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කරනු ඇත.

එක්වරක් පමණක් භාවිතා කළ හැකි පොලිතින් භාවිතය ක්‍රමයෙන් ඉවත් කිරීමට අප විසින් පියවර ගනු ඇත. රජය විසින් පොලිතින් බෑග්, ප්ලාස්ටික් බෝතල් සහ භාජන සඳහා බද්දක් පනවනු ඇත. මෙම බදු ආදායම් කසළ භාවිතයෙන් බලශක්ති නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය කරනු ඇත.

ඉහළ පිරිවැයකින් යුත් ඉන්ධන භාවිතය සංවර්ධනය සඳහා ගැටලුවක් වියහැක. මහ නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති, ආර්ථික හා කාර්මික කලාපයන් සහ අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ඇතුළු දැනට සැලසුම්ගත සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් බලශක්තිය සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ යනු ඇත. මෙහි දී විශේෂයෙන්ම විදුලිය සඳහා සැලකිය යුතු ඉහළ ඉල්ලුමක් මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීනව ඇති වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සියයට 99 ක් ආවරණය වන පරිදි විදුලිය සැපයුම පුළුල් කරනු ලැබූව ද තව දුරටත් අප රටෙහි විදුලි සැපයුම අකාර්යක්ෂම හා අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක පවතී. ගොසිල ඉන්ධන මත අධිකව යැපීම අපගේ ආනයන මත යැපීම වැඩි කරන අතර එමඟින් පාරිසරික හානිය වැඩිවන හෙයින් දිගුකාලීන තිරසාර සංවර්ධනයක් සම්බන්ධ අපගේ අභිලාශයන්ට ද හානිකර වේ.

දිගුකාලීන විදුලි ජනන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් රජය විසින් සමස්ත බලශක්ති නිෂ්පාදනය, බලශක්ති සඳහා ප්‍රවේශය සහ ගබඩා කිරීම ඉහළ නංවනු ඇත. ගෘහස්ථ, වාණිජ මෙන්ම කාර්මික අංශය සඳහා පුරෝකථනය කර ඇති වැඩි වන විදුලි ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා අප විසින් දිගුකාලීන විදුලි ජනන සැලසීම (2018 සිට 2034 දක්වා) ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. දැනට සැලසුම්ගත කාර්මික කලාපයන් ව්‍යාප්තිය ප්‍රවලිත කිරීමත් සමඟ බලශක්ති සඳහා අපේක්ෂිත ඉහළ ඉල්ලුම සපුරාලීම ද මෙහිදී සැලකිල්ලට ගනු ඇත.

12. පාලනය සහ වගකීමට බැඳී සිටීම

දුර්වල පාලනය හා ආයතනික යාන්ත්‍රණය ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකාලීන වර්ධන විභවතාව අඩුකර දමන බැවින් අධිකාරීන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කළ යුතු වේ. හිත රාමුව තුළ පවත්නා දුර්වලතා, දූෂණය පිළිබඳව පවත්නා ආකල්ප සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිදහස, පාලන ප්‍රමිතිය පිළිබඳව පවත්නා ගෝලීය දර්ශක තුළ රටේ පවත්නා ප්‍රමිතිය සම්බන්ධයෙන් අඩුකර දමන බලපෑමක් ඇති කර තිබේ. මෙවැනි දුර්වලතාවයන්, ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ අනාවැකි පළ කළ නොහැකි වීම, පොදු සේවාවන් බෙදා හැරීමේ දුර්වලතාවය සහ දේශීය හා විදේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන සඳහා බාධා ඇති කරන පරිපාලනමය හිත සම්බන්ධයෙන් වූ අංශවල නිරන්තරයෙන් දැක්වීම ලැබේ.

යහපාලනයේ ප්‍රතිපත්ති අපි ශක්තිමත් කරන්නෙමු. ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ අංශ ඇතුළත් කිරීම, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම, පාලනය වැඩි දියුණු කිරීම හා සංක්‍රාන්තික යුක්තිය ඇතුළත් කරමින් පුළුල් ප්‍රතිසංස්කරණ න්‍යාය පත්‍රයක් ඇති කිරීමට අපි කටයුතු කරන්නෙමු. එමෙන්ම දූෂණය, වගකීම් විරහිතතාවය, විනිවිදතාවයකින් තොරවීම හා පොදු සේවාවන්හි පවතින අකාර්යක්ෂමතාවය යනාදියට වරෙන්ඩ් කටයුතු කිරීමට අපි බැඳී සිටින්නෙමු.

සියලු පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කරමින් සියල්ලන්ටම ශ්‍රී ලාංකිකත්වය දැනෙන පරිදි දැනට ක්‍රියාත්මක වන සංකීර්ණ වැඩපිළිවෙළ අපි ශක්තිමත් කරන්නෙමු. පුද්ගලයන්ගේ ආර්ථික වර්ධනය සහ වැඩි දියුණුව සඳහා සැලසුම් සමාන අවස්ථා නිර්මාණය කිරීම මෙම ප්‍රයත්නයන් තුළ ඇතුළත් වේ.

ජනතාවගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය නගා සිටුවීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට රජය පියවර ගනු ඇත. අලුතෙන් සම්මත කරන ලද තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත මඟින් රජය ජනතාවට වගකිව යුතු බවට පත් කරයි. එසේම තීරණ ගැනීමේ කටයුතුවලට ජනතා සහභාගිත්වය ඇති කරයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත් වන දැනුම්වත් කිරීමේ විවාදයන් නිර්මාණය කරනු ලබයි. පහළ මට්ටමේ සිට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා ක්‍රියාකාරීත්වය සවිබල ගැන්වීමෙන් ද විවාද සඳහා යොදාගත හැකි කරුණුවල ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමෙන් ද එය රාජ්‍ය තුළ ජනතාවගේ සහභාගිත්වය වැඩි දියුණු කරනු ලබයි. රජයේ සෑම මට්ටමකදීම අපි තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකමට ගරු කරන්නෙමු. එය සහතික කරන්නෙමු.

අපි ග්‍රාම රාජ්‍ය සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කරන්නෙමු. ග්‍රාම රාජ්‍ය සංකල්පය යනු රාජ්‍ය පාලනයට හා සංවර්ධනය සඳහා ජනතාවගේ සහභාගිත්වයේ පවතින අඩුව පිරවීම සඳහා අප විසින් ගෙනෙන ලද යෝජනාවයි. ග්‍රාම රාජ්‍ය සංකල්පය මඟින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාව ඔවුන්ගේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ පාර්ශ්වකරුවන් බවට පත් කරනු ලබන අතර ග්‍රාමීය ව්‍යාපෘති ප්‍රධාන සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය තුළට ඇතුළත් කරනු ලබයි. ප්‍රදේශයේ සමාජ ආර්ථික හා සංස්කෘතික සංවර්ධනය හා සමාජ යහපැවැත්ම, සමාජ ආර්ථික භාණ්ඩවල පොදු හිමිකාරිත්වය හා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ජාතික සංවර්ධන අරමුණු සමඟ ගැළපීම ග්‍රාම රාජ්‍ය සංකල්පයේ ප්‍රධාන අරමුණු අතර වේ. රටේ දැවැන්ත සාර්ව ආර්ථික රාමුව තුළ ප්‍රාග්ධන කටයුතුවල ජනතා සහභාගිත්වයට අවශ්‍ය අවකාශය ග්‍රාම රාජ්‍ය සංකල්පයෙන් ලැබේ.

- **ග්‍රාම රාජ්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අපි ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඒකක 2,500 ක් නිර්මාණය කරන්නෙමු.** මේ ඒකක නිර්මාණය කිරීමේදී ආර්ථික ඒකරාශීකරණය හා ශක්‍යතාව, සමාජ ඒකාබද්ධතාවය, භූගෝලීය සැකැස්ම යනාදී සාධක සලකා බලනු ලැබේ. ඉන් අපේක්ෂා කරනුයේ පුරවැසි ඉල්ලුම මත දිවෙන යාන්ත්‍රණයකි.
- **ග්‍රාම රාජ්‍ය මෙහෙයවීම නියාමනයටත්, පහසු කිරීමටත්, ඊට සහායවීමටත් අපි ජාතික ග්‍රාම රාජ්‍ය කොමිසමක් සහ කලාපීය ග්‍රාම රාජ්‍ය කමිටු පිහිටු වන්නෙමු.** ග්‍රාම රාජ්‍ය ප්‍රදේශයක පොදු නියෝජිත මණ්ඩලය සකස් කරනු ලබන්නේ අවුරුදු 3 කට වැඩි කාලයක් අදාළ ප්‍රදේශයේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල නිරතවූ ද ජාතික ග්‍රාම රාජ්‍ය කොමිසමට පිළිගත හැකි වූද, සංවිධානවල නියෝජිතයන් සහ තවත් අයගෙනි.

13. සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම

ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශක්තිමත් අධීක්ෂණයන් සහ සම්බන්ධීකරණයන් අවශ්‍ය වන බවත් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක නොවන ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යාපෘති අර්ථ විරහිත බවත් අපි හඳුනාගෙන ඇත්තෙමු. පෞද්ගලික අංශයට මනාව ක්‍රියාත්මක විය හැකි පරිසරයක් නිර්මාණය කරන අතර ම ආර්ථිකයේ ඵලදායීතාව හා කාර්යක්ෂමතාව උපරිම කරන්නට අවශ්‍ය නම් රජයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රයත්නයන් ඉතා සමීපව සම්බන්ධීකරණය කළ යුතුය. සීමිත රජයේ සම්පත් හමුවේ මෙය විශේෂයෙන් වැදගත් වේ.

→ අපි ස්ථාවර හා පුරෝකථනය කළ හැකි ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් ක්‍රියාත්මක කරන්නෙමු. මෙය ව්‍යාපාරික පරිසරයේ අවිනිශ්චිතතා අඩු කරන ජාතික සංවර්ධන ක්‍රමෝපායයන්වලට අනුකූල වූ, රජයේ ප්‍රධාන ආයතනවලින් අධීක්ෂණය කරනු ලබන ස්ථාවර ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් වනු ඇත.

→ අපි අධීක්ෂණය කිරීමේ හා ඇගයීමේ රාමුව සහ එහි හැකියා මට්ටම ශක්තිමත් කරන්නෙමු. රටේ සංවර්ධන ක්‍රමෝපායයන් හා වැඩසටහන්වල කාර්යසාධනය අධීක්ෂණය කරනු ලබන්නේ රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය (රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති ඇතුළුව), පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන හා සාර්ව ආර්ථික රාමුවේ කාර්යසාධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමිනි.

→ අපි සම්බන්ධීකරණය හා අධීක්ෂණයට සහාය පිණිස ඩිජිටල්කරණය යොදා ගන්නෙමු. ව්‍යාපෘති තොරතුරු රැස්කිරීම හා විශ්ලේෂණය සඳහා පුළුල් මධ්‍යම දත්ත ගබඩාවක් පවත්වා ගනිමින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට, ආයෝජකයන්ට හා මහජනතාවට ද ඒවා ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සලසනු ඇත. මෙම ප්‍රයත්නයට සහාය වීම පිණිස සමස්ත රාජ්‍ය අංශයම ඩිජිටල්කරණය කරනු ඇත.

14. සමාජික සටහන

සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට ප්‍රතිලාභ හිමිවන සමෘද්ධිමත් ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම අපගේ අපේක්ෂාවයි.

මෙරට ආර්ථිකය ගොඩනැගීම සඳහා අප විසින් අනුගමනය කරන්නේ සමාජ වෙළඳපොළ ආර්ථික මූලධර්ම වන අතර එහිදී නවෝත්පාදනය සහ ව්‍යවසායකත්වය සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදෙනු ඇත. මෙහිදී, නව ගෝලීය පසුබිම තුළ ඵලදායීතාව සහ ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ දැමීම සඳහා අවශ්‍ය වන තාක්ෂණික හඳුන්වාදීම් දිරිමත් කරයි. පෞද්ගලික ආයෝජන සහ අපනයන මූලික කරගත් සංවර්ධන ආකෘතියක් ඇති කරමින් ඉන්දියානු සාගර කළාපයේ භාණ්ඩ හා සේවා වෙළඳාමේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව සංවර්ධනය කරනු ඇත.

නව ආර්ථික වර්ධන රාමුව සඳහා පැහැදිලි ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ යොදාගනී.

මෙහිදී, ශ්‍රී ලාංකේය ආර්ථිකය රාජ්‍ය ආයෝජනයෙන් හා යටිතල පහසුකම් මත පදනම් වූ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් මත පමණක් තවදුරටත් රඳා නොපවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ වියපත් ජනගහනය වේගයෙන් ඉහළ යමින් තිබීම හමුවේ ආදායම් උපයන්තන්ට සාපේක්ෂව යැපෙන්නන් වැඩිවෙමින් තිබෙන අතර ඉහළ රාජ්‍ය ණය සහ පහළ ගොස් තිබෙන අපනයන ප්‍රතිභවය ගැටලු ලෙස පවතී. මෙම කාරණා මඟින් අවධාරණය කරන්නේ නැවුම් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩපිළිවෙළක අවශ්‍යතාවයයි. මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රතිපත්ති, වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්, රජයේ කාර්යභාරය සහ නියාමන ආයතන ඉලක්ක කරගනු ඇත.

ශක්තිමත් සහ ස්ථාවර සාර්ව ආර්ථික පදනමක් පුළුල් ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රයත්නයකට මුල් වනු ඇත.

වඩා යහපත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ආදායම් සහ වියදම් මිශ්‍රණයක් සමඟ විවක්ෂණශීලී මූල්‍ය සහ විදේශ විනිමය ප්‍රතිසංස්කරණ ගැඹුරු වෙළඳ, ආයෝජන, සහ ආර්ථික වර්ධනයට බාධා කරන්නාවූ සාධක වෙළඳපොළ සංරෝධකයන්ගේ ප්‍රතිසංස්කරණයන් සඳහා පදනම සපයයි. සංවර්ධනය සඳහා බහුවිධ ප්‍රවේශයක් යොදා ගනිමින් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය හරහා සමාජ ප්‍රගතිය ඇති කිරීම සහ අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව ඵලදායී සේවා නියුක්තියකට අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සහතික කරනු ඇත. අපි කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව ඉහළ දැමීමට උනන්දු කරන අතර ගෝලීය මිල කම්පනයන්ගෙන් දේශීය සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරික අංශය ආරක්ෂා කර ගැනීමට මිල සහනයන් ලබා දෙන්නෙමු. තවද, අඩු ආදායම් ලාභීන්ට ශක්තිමත් සමාජ ආරක්ෂණ පද්ධතියක් හරහා ආර්ථික රැකවරණය ලබාදෙනු ඇත.

මේ තුළින්, ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට ඉහළ ජීවන මට්ටමකින් සහ ඉහළ සමාජ තත්ත්වයකින් සමන්විත

සෞභාග්‍යමත් යුගයක් අපේක්ෂා කළ හැක. ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදන සහ අපනයන පදනමේ විවිධාංගීකරණය මෙන්ම ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීම මඟින් පුරවැසියන්ගේ ජීවන මට්ටම නැංවීම පිළිබඳ අපේක්ෂාවන් ඉටුකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙම ව්‍යුහමය සමාජ පරිවර්තනයන්ගෙන් ඇතිවන වෙනස්වීම් ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ ආදායම් රටක් කරා ගෙන යාමට අවශ්‍ය ශක්තිමත් මධ්‍යම පන්තියක් නිර්මාණය කරයි.

දැනුම සහ තාක්ෂණය තුළින්
ගම් සහ නගරය
යා කරනු ඇත

V2025 පොහොසත්
රටක්

අපගේ දැක්ම වනුයේ ශ්‍රී ලංකාව සෞභාෂන් රටක් බවට පත් කිරීමයි.

ඒ සඳහා ඉහළ තරඟකාරී දැනුම පදනම් කරගත් සමාජ
වෙළඳපොල ආර්ථිකයක් තුළ ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ
කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පරිවර්තනය කරනු ඇත.

රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

නො. 163, කිරුලපහ මාවත, කොළඹ 05, ශ්‍රී ලංකාව

වෛ: +9411 251 5759   ෆැ: +9411 2570 3756